

Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Finanssivalvonnasta annettua lakia, arvopaperimarkkinalakia ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on muuttaa kansallista lainsäädäntöä EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen voimaantulon johdosta.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevalla asetuksella perustetaan liikkeeseenlaskijoille ja arvopaperistamisen alullepanijoille vapaaehtoiseen käyttöön eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen standardi, niin kutsuttu EuGB-joukkolainastandardi, ja raportointimallipohjat muille ympäristönäkökulmia korostavien joukkolainojen liikkeeseenlaskijoille. Hallituksen esityksessä Finanssivalvonnalle ehdotetaan lisättäväksi toimivaltuuksia valvoa tehokkaasti EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaisia liikkeeseenlaskijoita ja alullepanijoita koskevia velvoitteita ja määrätä seuraamuksia kyseisten velvoitteiden laiminlyönnestä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan pääosin 21.12.2024.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö	4
3 Nykytila ja sen arviointi	11
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	15
4.1 Keskeiset ehdotukset	15
4.2 Pääasialliset vaikutukset	16
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	16
4.2.2 Vaikutukset ympäristöön	17
4.2.3 Vaikutukset viranomaisiin	17
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	17
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	17
5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot	18
6 Lausuntopalaute	18
6.1 Lausuntoyhteenveto	18
6.2 Lakiehdotuksia koskevat lausunnot	18
7 Säännöskohtaiset perustelut	20
7.1 Laki Finanssivalvonnasta	20
7.2 Arvopaperimarkkinalaki	21
7.3 Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä	24
8 Lakia alemman asteinen sääntely	25
9 Voimaantulo	25
10 Toimeenpano ja seuranta	25
11 Suhde muihin esityksiin	27
11.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä	27
11.2 Suhde talousarvioesitykseen	27
12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	27
LAKIEHDOTUKSET	30
1. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	30
2. Laki arvopaperimarkkinalain muuttamisesta	32
3. Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 8 §:n muuttamisesta	36
LIITE	38
RINNAKKAISTEKSTIT	38
1. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	38
2. Laki arvopaperimarkkinalain muuttamisesta	42
3. Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 8 §:n muuttamisesta	49

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Komissio antoi lainsäädäntöehdotuksen eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista (COM(2021) 391 final)¹ 6.7.2021. Eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavia joukkolainoista ja kestävyteen sidottuja joukkolainoista koskevasta valinnaisesta tietojen julkaisemisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2631², jäljempänä *EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva asetus* tai *EU-asetus*, annettiin 22.11.2023.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen tavoitteena on edistää ympäristönäkökulmia korostavien joukkolainojen tiedonannon läpinäkyvyyttä ympäristötekijöistä. EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva asetus on osa komission laajempaa kestävästä rahoituksen strategian³ toimenpidekokonaisuutta, jonka tarkoituksena on edesauttaa sijoituksia ympäristön, yhteiskunnan ja hyvän hallintotavan kannalta kestävämpään talouteen sekä parantaa rahoitusmarkkinoiden tietämystä kestävyteen liittyvistä riskeistä, mahdollisuuksista ja muista näkökulmista.

Vaikka EU-lainsäädännön tasolla asetus on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä, on tarve tehdä kansalliseen lainsäädäntöön muutoksia, joita EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen säännösten soveltaminen vaatii. Hallituksen esityksen ehdotukset lakimuutoksiksi koskevat Finanssivalvonnan toimivaltuuksia ja mahdollisuuksia määrätä hallinnollisia seuraamuksia EU-asetuksen mukaisille EuGB-joukkolainojen liikkeeseenlaskijoille ja alullepanijoille sekä vapaaehtoisia mallipohjia käytäville joukkolainojen liikkeeseenlaskijoille.

1.2 Valmistelu

EU-säädöksen valmistelu

Komission ehdotusta käsiteltiin neuvoston rahoituspalvelutyöryhmän kestävästä rahoituksen alatyöryhmässä. Neuvosto saavutti neuvottelumandaatin kolmikantaneuvotteluihin huhtikuussa 2022. Kolmikantaneuvottelut aloitettiin heinäkuussa 2022. Alustava poliittinen sovinto Euroopan parlamentin kanssa saavutettiin 28.2.2023 ja lopullinen EU-asetus annettiin 22.11.2023. EU-asetus julkaistiin EU:n virallisessa lehdessä 30.11.2023 ja se tuli voimaan 20.12.2023. EU-asetusta aletaan soveltaa pääosin 21.12.2024.

Suomen kanta EU-neuvotteluihin muodostettiin komission lainsäädäntöehdotuksen pohjalta valtioneuvoston kirjelmällä (U 43/2021 vp). Suomen neuvottelutavoitteiden keskeinen piirre oli saada aikaan vapaaehtoinen vihreiden joukkolainojen standardi, joka edistäisi markkinoiden läpinäkyvyyttä ja sijoittajansuojaa. Suomen neuvottelutavoitteet toteutuvat pääosin lopullisessa EU-asetuksessa.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM%3A2021%3A0391%3AFIN>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32023R2631&qid=1707904211769>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/TXT/?uri=CELEX:52021DC0390>

Hallituksen esityksen valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä virkatyönä kevään ja kesän 2024 aikana. Valmistelussa on kuultu sidosryhmiä lausuntokierroksella 14.3.–24.4.2024.

2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen tavoitteena on lisätä joukkolainamarkkinoiden läpinäkyvyyttä ympäristöön liittyvistä tekijöistä ja vahvistaa siten sijoittajansuojaa. EU-asetuksella luodaan vapaaehtoinen standardi joukkolainoille, joka sisältää joukkolainan ympäristönäkökulmien edistämiseen liittyviä vaatimuksia, valvontakehikon sekä tiedonantovelvoitteita. Ainoastaan edellä mainitun kehikon vaatimukset täyttäviä joukkolainoja saa EU:ssa jatkossa kutsua *eurooppalaisiksi vihreiksi joukkolainoiksi* tai *EuGB-joukkolainoiksi*. Jäljempänä näistä joukkolainoista käytetään nimitystä EuGB-joukkolaina. Lisäksi EU-asetuksella luodaan vapaaehtoiset raportointimallipohjat ympäristön kannalta kestävinä markkinoitaville joukkolainoille ja kestävyYTEEN sidotuille joukkolainoille⁴.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva asetus koostuu neljästä kokonaisuudesta: EuGB-joukkolaina-standardin liittyvistä vaatimuksista, ulkopuolisille arvioijille asetettavista vaatimuksista, vapaaehtoisista raportointikehikoista muille ympäristönäkökulmia korostaville joukkolainoille sekä asetuksen velvoitteiden valvomista koskevasta valvontakehikosta. Edellä mainituista kokonaisuuksista kerrotaan lisää alla.

EuGB-joukkolainat

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen II osastossa asetetaan vaatimukset joukkolainasta, josta saa jatkossa käyttää nimitystä eurooppalainen vihreä joukkolaina tai EuGB-joukkolaina. Velvoitteet koskevat joukkolainan varojen käyttöä (4–9 artikla), tiedonannon avoimuutta ja ulkopuolista arviointia (10–15 artikla). Lisäksi arvopaperistetuille EuGB-joukkolainoille asetettaisiin lisävaatimuksia (16–19 artikla).

Kehikkoa voisivat soveltaa sekä yksityiset että julkiset liikkeeseenlaskijat. Lisäksi kehikkoa olisi mahdollista soveltaa sekä niin kutsutulla bond-by-bond -mallilla⁵ liikkeeseen laskettuihin joukkolainoihin että joukkolainoihin, joissa käytetään niin kutsuttua portfoliomallia⁶.

⁴ KestävyYTEEN sidotut joukkolainat ovat joukkolainoja, joiden ehdot sisältävät jonkinlaisen kestävyYTEENäkökulman. Esimerkiksi joukkolainalla hankittavan rahoituksen hinta saattaa olla edullisempi, jos sen liikkeeseen laskeva yritys saavuttaa päästörajan, joka on asetettu joukkolainan ehdoissa ennen liikkeeseen laskua. Usein kestävyYTEEN sidottu joukkolaina on räätälöity yksilöllisesti tietylle yritykselle. Tämä on nostanut esiin huolia kestävyYTEEN sidottujen joukkolainojen mahdollisesta viherpesusta.

⁵ Bond-by-bond -mallilla viitataan joukkolainojen liikkeeseenlaskuihin, joissa yhdellä joukkolainalla rahoitetaan tiettyä kohdetta, kuten esimerkiksi yrityksen laitosinvestointi.

⁶ Portfoliomallilla viitataan joukkolainan liikkeeseen laskumalliin, jossa joukkolainoilla rahoitetaan hankeportfolioa. Hankeportfolio koostuu eri projekteista ja hankkeista, joille haetaan rahoitusta. Hankeportfolion sisältö voi muuttua joukkolainan juoksuaikana. Täten yksittäisen joukkolainan

EuGB-joukkolainan varat on sijoitettava pääsäännön mukaan kestävä sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston (EU) 2020/852 asetuksen, jäljempänä *taksonomia-asetus*, mukaisiin taloudellisiin toimintoihin (4 artikla). Taksonomia-asetuksen mukaiset taloudelliset toiminnot ovat sellaisia, joiden tulee edistää vähintään jotakin seuraavasta kuudesta ympäristötavoitteesta: 1) ilmastomuutoksen hillintää, 2) ilmastomuutokseen sopeutumista, 3) vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttöä ja suojelua, 4) siirtymistä kiertotalouteen, 5) ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä ja vähentämistä sekä 6) biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelua ja ennallistamista. Lisäksi taksonomia-asetuksen mukaiset toiminnot eivät saisi aiheuttaa merkittävää haittaa yhdellekään ympäristötavoitteelle ja niiden on täytettävä sosiaaliset vähimmäissuojatoimet sekä erilaisille taloudellisille toiminnoille asetetut tekniset arviointikriteerit.⁷ EuGB-joukkolainoja koskeva kehikko sallii sen, että joukkolainojen varoista 15 prosenttia olisi sijoitettu muutoin kuin taksonomia-asetuksen mukaisesti. Kyse on silloin sellaisista taloudellisista toiminnoista, joille ei ole taksonomia-asetuksen mukaisesti vielä asetettu teknisiä arviointikriteerejä, jolloin toimialan yrityksillä ei ole mahdollista täyttää taksonomia-asetuksen vaatimuksia toimialakriteerien puuttuessa, tai vaihtoehtoisesti kyseessä on kansainvälisten yhteisöjen kehikkojen mukaisiin kansainväliseen tukeen tai kehitysapuun liittyviä toimintoja (5 artikla). Taksonomia-asetuksen nojalla annettuja teknisiä arviointikriteerejä on tarkoitus tarkastella muutaman vuoden välein, jotta kriteereissä voidaan huomioida viimeisin tutkimustieto. Teknisten arviointikriteerien muuttaminen johtaa siihen, että voidakseen kutsua joukkolainaa kriteerien muutoksen jälkeen EuGB-joukkolainaksi, sen varat on uudelleen kohdennettava päivitettyjen kriteerien mukaisella tavalla seitsemän vuoden sisällä (8 artikla).

EuGB-joukkolainasta on julkaistava tietokooste ennen liikkeeseenlaskua (10 artikla), joukkolainan varojen kohdentamisraportteja (11 artikla) ja joukkolainaa koskeva vaikutusraportti, kun joukkolainan varat on sijoitettu (12 artikla). Tietokoosteesta ja kohdentamisraporteista on hankittava ulkopuolisen arvioijan arvio, mutta vaikutusraportin osalta ulkopuolisen arvioijan arvion hankinta on vapaaehtoista. Liikkeeseenlaskijan on julkaistava edellä mainittavat tiedot ja mahdollinen 7 artiklan mukainen Capex-suunnitelma verkkosivustollaan ja ilmoitettava niiden julkaisemisesta Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, jäljempänä *ESMA*, sekä soveltuvin osin toimivaltaiselle viranomaiselle (15 artikla). EU-asetus sisältää neljä liitettä, joissa asetetaan yksityiskohtaisemmat vaatimukset tietokoosteen (liite I), kohdentamisraportin (liite II), vaikutusraportin (liite III) sekä liikkeeseenlaskua edeltävien, liikkeeseenlaskun jälkeisten ja vaikutusraporttien arviointien (liite IV) sisällölle.

Joukkolainan liikkeeseenlaskijan on sisällytettävä joukkolainaa koskevaan arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1129, jäljempänä *esiteasetus*, mukaiseen esitteeseen maininta, että kyseessä on EuGB-joukkolainakehikon mukainen joukkolaina. Ainoastaan julkisyhteisöt voivat poiketa tästä velvoitteesta (14 artikla). Lisäksi julkisyhteisöt voivat halutessaan käyttää valtion tilintarkastajaa liikkeeseenlaskun jälkeisissä

ehdoissa ei kaikissa tapauksissa yksilöidä hankkeita, joihin rahoitus kohdistuu. Portfoliomallia käyttävät tyypillisesti rahoituslaitokset.

⁷ Ks. tarkemmin EU:n kestävän rahoituksen taksonomiasta: HE 255/2020 vp, E 120/2020 vp, E 132/2021 vp, E 56/2022 ja E 23/2023 vp sekä englanniksi komission sivulta <https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/home>.

arvioinnissa varojen kohdentamisen arvioinnin suhteen. Kuitenkin ulkopuolisen arvioijan on tässäkin tapauksessa tehtävä varojen taksonomia-asetuksen mukaisuutta koskeva arviointi (13 artikla).

Kun EuGB-joukkolainoja koskevaa kehikkoa sovelletaan arvopaperistettuihin⁸ joukkolainoihin, aikaisemmin mainittujen vaatimusten lisäksi on täytettävä arvopaperistetuille joukkolainoille asetetut lisävelvoitteet. Lisävelvoitteita asetetaan sekä liikkeeseenlaskijalle että alullepanijalle⁹. EuGB-joukkolainoja koskevaa kehikkoa ei voi soveltaa synteettisiin arvopaperistettuihin joukkolainoihin (17 artikla). Arvopaperistettuihin EuGB-joukkolainoihin ei saa kuulua vastuita, jotka liittyvät fossiilisiin polttoaineisiin. Tietyt fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät taloudelliset toiminnot voivat kuitenkin olla mukana poolissa, josta koostetaan eri joukkolainoja, kunhan ne täyttävät taksonomia-asetuksen teknisten arviointikriteerien ei merkittävää haittaa -kriteerit (18 artikla). Lisäksi EU-asetuksessa säädetään arvopaperistettujen EuGB-joukkolainojen osalta tietojen julkistamista koskevista lisävaatimuksista (18 ja 19 artikla).

Ulkopuoliset arvioijat

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen IV osastossa säädetään ulkopuolisista arvioijista. Ympäristön kannalta kestävien joukkolainojen markkinoilla on ollut tapana hankkia ulkopuolinen arvio, niin kutsuttu *second opinion*, joukkolainan ympäristökestävyydestä. EU-asetuksessa tuodaan tällaiset toimijat ESMA:n valvontaan siinä tapauksessa, kun ne antavat arvioita EuGB-joukkolainojen asiakirjoista. Näistä käytetään nimitystä *ulkopuoliset arvioijat*. EU-asetuksessa ulkopuolisille arvioijille asetetaan rekisteröitymisvelvollisuus ESMA:an (22–25 artikla). Sen lisäksi niille asetetaan toiminnan järjestämistä koskevia vaatimuksia esimerkiksi johdon, sisäisten toimintatapojen, ulkoistamisen ja palveluiden tarjoamisen osalta (26–38 artikla). Lisäksi EU-asetus sisältää myös säännökset koskien kolmannen maan ulkopuolisia arvioijia (39–43 artikla).

Vapaaehtoiset raportointikehikot

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen III osasto sisältää säännökset vapaaehtoista tietojen julkistamista koskevista mallipohjista joukkolainoille, joita markkinoidaan ympäristön kannalta kestävinä tai kestävyysnä sidottuina joukkolainoina¹⁰. Komission on julkaistava

⁸ ”Arvopaperistamisella tarkoitetaan rahoitusmekanismia, jolla tuleviin kassavirtoihin oikeuttavia saatavia muunnetaan sijoittajille myytäviksi arvopapereiksi, yleensä joukkovelkakirjoiksi. Arvopaperistamisen avulla luotonantaja tai jokin muu arvopaperistamisen alullepanija (usein luottolaitos) voi myydä eteenpäin joukon lainoja tai saatavia (esimerkiksi yritysluottoja, asuntolainoja, autoleasingsopimuksia, kuluttajaluottoja, luottokortteja) muuntamalla ne arvopapereiksi. Arvopaperistamisen avulla epälikvidejä saatavia muutetaan likvidiin, jälkimarkkinakelpoiseen muotoon. Luotonantaja tai alullepanija jaottelee arvopaperistettavat lainansa erilaisiin riskiluokkiin, jotka on räätälöity sijoittajien riskinottohalukkuuden ja tuottohakuisuuden mukaan. Sijoittajat saavat yleensä tuottoonsa arvopaperistettujen lainojen rahavirroista. Usein arvopaperistamista varten perustetaan erillisyhtiö, jolle alkuperäinen velkoja myy saatavapoolinsa. Riskin vähenemiseen arvopaperistamisella mekanismina ei koko rahoitusjärjestelmän kannalta ole vaikutusta, vaan riski siirretään jonkun toisen kannettavaksi.” (Lähde: U 46/2020 vp)

⁹ Katso edellinen alaviite.

¹⁰ *ibid* 4.

ennen 21.12.2024 ohjeet mallipohjista, jotka koskevat vapaaehtoisesti ennen liikkeeseenlaskua julkistettavia tietoja. Mallipohjia käyttävän liikkeeseenlaskijan on julkistettava ennen liikkeeseenlaskua, käytetäänkö arvioinneissa ulkopuolista arvioijaa ja käytetäänkö liikkeeseenlaskun jälkeisessä raportoinnissa mallipohjaa, jonka yksityiskohdat annetaan delegoidulla asetuksella viimeistään 21.12.2024. Lisäksi ennen liikkeeseen laskua on julkistettava joukkolainalle asetettavista ympäristöön liittyvistä näkökulmista, kuten tietoja koskien taksonomia-asetuksen mukaisuutta ja kestävään talouteen siirtymistä koskevista siirtymäsuunnitelmista. Muun muassa tavoitteiden toteutumiseen liittyvistä tiedoista on raportoitava liikkeeseenlaskun jälkeen (20 ja 21 artikla). Jos liikkeeseenlaskija vapaaehtoisesti valitsee mallipohjien käytön, se samalla hyväksyy, että sen on sovellettava mallipohjia koskevia säännöksiä, sekä kansallisen toimivaltaisen viranomaisen valvonnan kyseisten säännösten noudattamisen osalta (44 artikla).

Valvontakehikko

ESMA

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa ulkopuoliset arvioijat asetetaan rekisteröintivelvollisiksi ja ESMA:n valvontaan. EU-asetuksessa säädetään ESMA:n toimivaltuuksista ulkopuolisten arvioijien osalta (54–65 artikla). ESMA:lla on mahdollisuus hankkia tietoa tietopyynnöillä, tehdä yleisiä tutkimuksia ja tarkastaa paikan päällä, määrätä hallinnollisia sakkoja ja uhkasakkoja sekä julkistaa tieto sakon tai uhkasakon määrittämisestä. Lisäksi ESMA kerää ulkopuolisilta arvioijilta rekisteröinti-, tunnustamis- ja valvontamaksuja, joilla katetaan ulkopuolisten arvioijien valvonnasta aiheutuvat kustannukset (66 artikla). ESMA pitää myös rekisteriä ulkopuolisista arvioijista ja kolmansien maiden ulkopuolisista arvioijista (67 artikla).

Toimivaltaiset viranomaiset

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen osalta liikkeeseenlaskijoita ja alullepanijoita valvovat kansalliset toimivaltaiset viranomaiset. EU-asetuksessa veloitetaan, että esiteasetuksen 31 artiklan perusteella nimetyn kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on valvottava, että EuGB-joukkolainojen liikkeeseenlaskijat noudattavat II osaston 2 luvun, eli 10–15 artiklan, ja 18 ja 19 artiklan velvoitteita sekä liikkeeseenlaskijoita, jotka vapaaehtoisesti käyttävät 21 artiklan mukaisia mallipohjia kyseisen artiklan velvoitteiden osalta. Lisäksi EU-asetuksessa veloitetaan, että yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2402, jäljempänä *arvopaperistamisasetus*, 29 artiklan 5 kohdan perusteella nimettyjen toimivaltaisen viranomaisten on valvottava, että alullepanijat noudattavat II osaston 2 luvun, eli asetuksen 10–15 artiklan, ja asetuksen 18 ja 19 artiklan velvoitteita EuGB-joukkolainoissaan. Poiketen edellisestä toimivaltaiset viranomaiset eivät saisi valvoa EuGB-lainojen liikkeeseenlaskijoita, joihin sovelletaan esiteasetuksen 1 artiklan 2 kohdan b ja d alakohtaa eli julkisyhteisöjä ja liikkeeseenlaskijoita, joiden arvopapereille julkisyhteisö on antanut ehdottaman ja peruuttamattoman takauksen (44 artikla).

EU-asetuksen mukaan toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava kansallisen lain mukaisesti vähintään 45 artiklan 1 kohdassa luetellut seuraavat valvonta- ja tutkintavaltuudet, joiden mukaan sen pitää saada:

- a) vaatia liikkeeseenlaskijoita julkaisemaan 10 artiklassa tarkoitetut eurooppalaisia vihreitä joukkolainoja koskevat tietokoosteet tai sisällyttämään näihin tietokoosteisiin liitteessä I tarkoitetut tiedot;
- b) vaatia liikkeeseenlaskijoita julkaisemaan arvioita ja arviointeja;
- c) vaatia liikkeeseenlaskijoita julkaisemaan vuotuisia kohdentamisraportteja tai sisällyttämään vuotuisiin kohdentamisraportteihin liitteessä II tarkoitetut tiedot;
- d) vaatia liikkeeseenlaskijoita julkaisemaan vaikutusraportti tai sisällyttämään vaikutusraporttiin liitteessä III tarkoitetut tiedot;
- e) vaatia liikkeeseenlaskijoita ilmoittamaan julkaisemisesta toimivaltaiselle viranomaiselle 15 artiklan 4 kohdan mukaisesti;
- f) jos liikkeeseenlaskijat käyttävät 21 artiklassa säädettyjä yhteisiä mallipohjia, vaatia kyseisiä liikkeeseenlaskijoita sisällyttämään niissä tarkoitetut seikat liikkeeseenlaskun jälkeen määrääjain julkistettaviin tietoihin;
- g) vaatia liikkeeseenlaskijan tilintarkastajia ja ylempää johtoa toimittamaan tietoja ja asiakirjoja;
- h) keskeyttää eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoaminen tai niiden ottaminen kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla kerrallaan enintään kymmeneksi peräkkäiseksi työpäiväksi, jos on perusteltu syy epäillä, että liikkeeseenlaskija ei ole noudattanut II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta;
- i) kieltää eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen tarjoaminen tai niiden ottaminen kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla, jos on perusteltu syy epäillä, että liikkeeseenlaskija ei edelleenkään noudata II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta;
- j) keskeyttää mainonta enintään 10 peräkkäiseksi työpäiväksi tai vaatia eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskijoita tai asianomaisia rahoituksen välittäjiä keskeyttämään se kerrallaan enintään 10 peräkkäiseksi työpäiväksi, jos on perusteltu syy epäillä, että liikkeeseenlaskija ei ole noudattanut II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta;
- k) kieltää mainonta tai vaatia eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskijoita tai asianomaisia rahoituksen välittäjiä lopettamaan mainonta, jos on perusteltu syy epäillä, että liikkeeseenlaskija ei edelleenkään noudata II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta;
- l) julkistaa se tosiseikka, että eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskija ei noudata EU-asetusta, ja vaatia kyseistä liikkeeseenlaskijaa julkaisemaan kyseinen tieto verkkosivustollaan;
- m) kieltää liikkeeseenlaskijalta eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlasku enintään yhden vuoden ajaksi, jos liikkeeseenlaskija on toistuvasti ja vakavasti rikkonut II osaston 2 lukua tai 18 tai 19 artiklaa;

n) julkistaa kolmen kuukauden kuluttua tämän alakohdan 1 alakohdassa tarkoitetusta vaatimuksesta se, että eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskija ei enää noudata 3 artiklaa nimityksen ”eurooppalainen vihreä joukkolaina” tai ”EuGB-joukkolaina” käytön osalta, ja vaatia liikkeeseenlaskijaa julkistamaan tämä tieto verkkosivustollaan;

o) toteuttaa paikan päällä tehtäviä tarkastuksia tai tutkimuksia muissa tiloissa kuin luonnollisten henkilöiden yksityisasunnoissa, ja tätä varten päästä tiloihin voidakseen tutustua asiakirjoihin ja muihin tietoihin niiden muodosta riippumatta, jos voidaan perustellusti epäillä, että asiakirjoilla ja muilla tiedoilla, jotka liittyvät tarkastuksen tai tutkimuksen kohteeseen, voi olla merkitystä sen toteen näyttämiseksi, että EU-asetusta on rikottu.

Toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava 45 artiklan 1 kohdassa mainitut tehtävät ja käytettävä valtuuksiaan suoraan, yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa, omalla vastuullaan antamalla valtuudet toiselle viranomaisille tai saattamalla asia toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi (45 artikla 2 kohta). EU-asetuksessa edellytetään jäsenvaltioita varmistamaan, että toimivaltaisilla viranomaisilla on kaikki tehtäviensä hoitamisen edellyttämät valvonta- ja tutkintavaltuudet (45 artikla 3 kohta).

EU-asetuksen mukaan toimivaltaisella viranomaisella on oltava kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti valtuudet määrätä hallinnollisia seuraamuksia ja toteuttaa muita asianmukaisia hallinnollisia toimenpiteitä, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia (49 artikla). Tämä ei rajoita EU-asetuksen 45 artiklan mukaisia toimivaltaisten viranomaisten valvonta- ja tutkintavaltuuksia tai jäsenvaltion oikeutta säätää hallinnollisten seuraamusten ja toimenpiteiden sijaan ja ohella rikosoikeudellisista seuraamuksista ja niiden määräämisestä. Seuraavia 49 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä on sovellettava seuraaviin tapauksiin:

a) II osaston 2 luvun tai 18, 19 ja 21 artiklan mukaisten velvoitteiden rikkominen liikkeeseenlaskijoiden toimesta;

b) kieltäytyminen yhteistyöstä tai pyynnön noudattamisesta 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tutkimuksen, tarkastuksen tai vaatimuksen yhteydessä.

EU-asetuksen 49 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on kansallisen lainsäädäntönsä osalta varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet määrätä seuraavat hallinnolliset seuraamukset ja muut hallinnolliset toimenpiteet artiklan 1 kohdan a alakohdassa laiminlyönteistä:

a) julkinen ilmoitus, josta käy ilmi vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nimi sekä rikkomisen luonne 45 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan mukaisesti;

b) määräys, jossa vastuussa olevaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kielletään jatkamasta rikkomisen muodostavaa toimintaa;

c) määräys, jossa vastuussa olevalta luonnolliselta henkilöltä tai oikeushenkilöltä kielletään eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlasku enintään yhden vuoden ajaksi;

d) hallinnolliset enimmäissakot, jotka ovat vähintään kaksi kertaa niin suuret kuin rikkomisen johdosta saadut voitot tai vältetyt tappiot, jos ne voidaan määrittää;

e) oikeushenkilön tapauksessa vähintään 500 000 euron suuruinen hallinnollinen enimmäissakko tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo

kansallisena valuuttana 20.12.2023 tai 0,5 prosenttia kyseisen oikeushenkilön vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta viimeisimmän käytettävissä olevan, hallintoelimen hyväksymän tilinpäätöksen mukaisesti;

f) luonnollisen henkilön tapauksessa vähintään 50 000 euron suuruinen hallinnollinen enimmäissakko tai niissä jäsenvaltioissa, joiden rahayksikkö ei ole euro, vastaava arvo kansallisena valuuttana 20.12.2023.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaan sovellettaessa edellä mainittua oikeushenkilöä koskevaa e alakohtaa, jos oikeushenkilö on emoyritys tai sellaisen emoyrityksen tytäryritys, jonka on laadittava konsolidoitu tilinpäätös tiettytyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU mukaisesti, kyseisellä vuotuisella kokonaisliikevaihdolla tarkoitetaan perimmäisen emoyrityksen ylimmän hallintoelimen hyväksymän uusimman käytettävissä olevan konsolisoidun tilinpäätöksen mukaista vuotuista kokonaisliikevaihtoa tai vastaavan tyyppistä tuloa tilinpäätöksiin sovellettavan unionin lainsäädännön mukaisesti. EU-asetuksen mukaan jäsenvaltiot voivat säätää lisäseuraamuksista tai -toimenpiteistä sekä EU-asetuksessa säädettyjä korkeammista hallinnollisista sakoista (49 artikla).

EU-asetuksen 50 artiklan mukaan toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon kaikki merkitykselliset seikat määritettäessä hallinnollisten seuraamusten ja muiden hallinnollisten toimenpiteiden tyyppiä ja tasoa. Tällaisiin seikkoihin kuuluvat muun muassa seuraavat: 1) rikkomisen vakavuus ja kesto, 2) rikkomisesta vastuussa olevan henkilön vastuun aste, 3) rikkomisesta vastuussa olevan henkilön taloudellinen vahvuus, jota osoittavat vastuussa olevan oikeushenkilön kokonaisliikevaihto tai vastuussa olevan luonnollisen henkilön vuositulot ja nettovarallisuus, 4) rikkomisen vaikutukset sijoittajien etuihin, 5) rikkomisesta vastuussa olevan henkilön rikkomisen vuoksi saamien voittojen tai välttämien tappioiden taikka rikkomisesta kolmansille osapuolille aiheutuneiden tappioiden suuruus, siltä osin kuin ne ovat määritettävissä, 6) se, missä määrin rikkomisesta vastuussa oleva henkilö on tehnyt yhteistyötä toimivaltaisen viranomaisen kanssa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tarvetta varmistaa, että kyseinen henkilö joutuu luopumaan saamistaan voitoista tai välttämistään tappioista, 7) rikkomisesta vastuussa olevan henkilön aiemmat tämän asetuksen rikkomiset ja 8) mahdolliset rikkomisesta vastuussa olevan henkilön rikkomisen jälkeen toteuttamat toimenpiteet rikkomisen toistumisen estämiseksi.

Lisäksi EU-asetuksessa säädetään toimivaltaisten viranomaisten yhteistyöstä (46 artikla), salassapitovelvollisuudesta (47 artikla) ja turvaamistoimenpiteistä (48 artikla), muutoksenhakuoikeudesta (51 artikla), päätösten julkistamisesta (52 artikla) sekä hallinnollisten seuraamusten ja muiden hallinnollisten toimenpiteiden ilmoittamisesta ESMA:lle (53 artikla).

ESAP-asetusta täydentävän asetuksen muutos koskien EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta

Vuoden 2023 lopulla annettiin EU-lainsäädäntökokonaisuus, jossa täydennetään EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/2859 rahoituspalvelujen, pääomamarkkinoiden ja kestäväyyden kannalta merkityksellisiin julkisesti saatavilla oleviin tietoihin keskitetyn pääsyn tarjoavan eurooppalaisen keskitetyn yhteyspisteen perustamisesta, jäljempänä *ESAP-asetus*, yhteydessä annettiin myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2869 tiettyjen asetusten muuttamisesta

eurooppalaisen keskitetyn yhteyspisteen perustamisen ja toiminnan osalta, jäljempänä *ESAP-asetusta täydentävä aset.*

ESAP-asetusta täydentävän asetuksen 19 artiklalla lisätään EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaan asetukseen uusi 15 a artikla, joka koskee tietojen saatavuutta eurooppalaisesta keskitetystä yhteyspisteestä, niin kutsutusta *ESAPista*. Artiklan mukaan EuGB-joukkolainan liikkeeseenlaskijan olisi toimitettava tietokooste, tietokoosteesta tehty liikkeeseenlaskua edeltävä arviointi, vuotuiset kohdentamisraportit, yhdestä tai useammasta vuotuisesta kohdentamisraportista tehty liikkeeseenlaskun jälkeinen arviointi, vaikutusraportti, 15 artiklassa tarkoitettu vaikutusraportin arviointi tai mallipohjia käyttävän liikkeeseenlaskijan 20 artiklassa tarkoitettujen ennen liikkeeseenlaskua julkistettavat tiedot ja 21 artiklassa tarkoitettujen määrääjien liikkeeseenlaskun jälkeen julkistettavat tiedot asianomaiselle tiedonkeruuelimelle niiden asettamiseksi eurooppalaiseen keskitettyyn yhteyspisteeseen. Lisäksi artiklassa säädetään tietojen toimittamiseen liittyvistä tarkemmista yksityiskohdista. Artiklan 5 ja 6 kohdassa säädetään ESMA:lle valtuus luonnostella teknisiä sääntelystandardeja tietojen teknisestä muodosta ja liitettävistä metatiedoista sekä komissiolla valtuus hyväksyä kyseiset tekniset sääntelystandardit.

Koska uusi 15 a artikla on osa EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen II osaston 2 lukua, toimivaltaisten viranomaisen on valvottava artiklassa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamista 45 ja 49 artiklan mukaisesti. Täten myös 15 a artiklan rikkomisesta toimivaltaisen viranomaisen on mahdollista määrätä hallinnollinen seuraamusmaksu.

3 Nykytila ja sen arviointi

Vihreistä joukkolainoista ei ole aiempaa EU-tasoaista tai kansallista sääntelyä. Vaikka EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva asetusta on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä, EU-asetuksen täytäntöönpanotoimina on varmistettava toimivaltaisille viranomaisille tarvittavat valvonta-, tutkinta- ja hallinnollisten seuraamusten määräämistä koskevat valtuudet sekä tehtävä valinta siitä, hyödynnetäänkö rikosoikeudellisten seuraamusten mahdollisuutta. Velvoitteiden osalta on arvioitava tarvetta muuttaa kansallista lakia. Finanssivalvonnasta annetusta laissa (878/2008), jäljempänä *FivaL*, säädetään Finanssivalvonnan yleisistä toimivaltuuksista, minkä osalta on arvioitava, riittävätkö laissa määritetyt yleiset toimivaltuudet kattamaan EU-asetuksen vaatimukset. Erityisten toimivaltuuksien osalta on tarve tarkastella arvopaperimarkkinalakia (746/2012) ja lakia kaupankäynnistä rahoitusvälineillä (1070/2017), jäljempänä *RahkL*, joissa säädetään muun muassa arvopaperien liikkeeseenlaskusta ja kaupankäynnistä.

Toimivaltaisena viranomaisena toimiminen

Finanssivalvonta on nimetty aikaisemmin toimimaan sekä esiteasetuksessa tarkoitettuna kotijäsenvaltion että arvopaperistamisasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. *FivaL*:n 50 q §:ssä säädetään, että Finanssivalvonta toimii esiteasetuksen 31 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Lisäksi *FivaL*:n 50 r §:ssä säädetään, että Finanssivalvonta toimii arvopaperistamisasetuksen 29 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Täten Finanssivalvonta toimii jo EuGB-joukkolainojen liikkeeseenlaskijoiden toimivaltaisena viranomaisena esiteasetuksen ja arvopaperistamisasetuksen osalta. Lainsäädännön selkeyden takia on kuitenkin tarve säätää kansallisesti, että Finanssivalvonta toimii myös EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 44 artiklan mukaisena toimivaltaisena viranomaisena.

Finanssivalvonnan toimivaltuudet

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklassa määritetään tutkinta- ja valvontavaltuudet, jotka toimivaltaisella viranomaisella tulisi vähintään olla. Finanssivalvonnan valvontavaltuuksista säädetään FivaL:n 3 luvussa sekä erinäisissä rahoitusalaan koskevilla sektorilaeissa, kuten arvopaperimarkkina- ja RahkL:ssa.

EuGB-joukkolainan liikkeeseenlaskijat, joita koskee velvollisuus julkaista esiteasetuksen mukainen esite, ovat esiteasetuksen osalta FivaL:n 5 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan muita finanssimarkkinoilla toimivia. Lisäksi EU-asetuksen 16 artiklan mukaiset alullepanijat ovat jo nykyisellään FivaL:n 5 §:n mukaisia muita finanssimarkkinoilla toimivia, koska niitä koskee sekä momentin 34–36 kohta että osin myös momentin 1 kohta. Poikkeuksena kummassakin tapauksessa ovat julkisyhteisöt liikkeeseenlaskijoina ja liikkeeseenlaskijat, joilla on ehdoton ja peruuttamaton takaus julkisyhteisöltä. Edellä mainittuja ei koske esiteasetuksen mukainen esitevelvoite, eikä siten niitä koske myöskään Finanssivalvonnan valvonta. EU-asetuksessa ei ehdoteta julkisyhteisöjen EuGB-joukkolainojen liikkeeseenlaskuja Finanssivalvonnan valvottavaksi. EU-asetus ei velvoita 21 artiklan mukaisia mallipohjia käyttäviä liikkeeseenlaskijoita julkaisemaan esiteasetuksen mukaista esitettä, vaikkakin suurin osa mallipohjia käyttävistä liikkeeseenlaskijoista todennäköisesti joutuu julkaisemaan esiteasetuksen mukaisen esitteen jo muun lainsäädännön johdosta ja siten kuuluisi momentin 1 kohdan soveltamisalaan tältä osin. EU-asetuksen johdosta on tarpeen täydentää 5 §:ää ja samalla selkeyttää, että 21 artiklan mukaisia mallipohjia käyttävä liikkeeseenlaskija, EuGB-joukkolainojen liikkeeseenlaskija ja alullepanija ovat 5 §:n mukaisia muita finanssimarkkinoilla toimivia myös EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen osalta.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaan toimivaltaisella viranomaisella on oltava valta vaatia liikkeeseenlaskijan tilintarkastajia ja ylempää johtoa toimittamaan tietoja ja asiakirjoja. FivaL:n 18 §:n mukaan valvottavan ja muun finanssimarkkinoilla toimivan on salassapitosäännösten estämättä ilman aiheutonta viivytystä toimitettava Finanssivalvonnalle sen pyytämät tiedot ja selvitykset, jotka ovat tarpeen Finanssivalvonnalle laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi. Lain 19 §:n mukaan Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada seuraavilta henkilöiltä kaikki niiden hallussa olevat valvottavaa tai muuta finanssimarkkinoilla toimivaa koskevat sellaiset tiedot, jotka ovat tarpeen Finanssivalvonnalle laissa säädetyn valvontatehtävän hoitamiseksi: 1) valvottavan ja muun finanssimarkkinoilla toimivan tilintarkastajalta; 2) valvottavassa tai muussa finanssimarkkinoilla toimivassa kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa käyttävän tilintarkastajalta; 3) valvottavan tai muun finanssimarkkinoilla toimivan määräysvallassa olevan tilintarkastajalta. Edellä mainittua sovelletaan myös muuhun henkilöön, joka on FivaL:n nojalla velvollinen liittämään laatimansa lausunnon tai muun asiakirjan arvopaperimarkkina- lain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun esitteeseen tai joka on antanut suostumuksensa tällaisen lausunnon tai muun asiakirjan liittämiseen esitteeseen. Pykälän mukaan Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada yksilöityä valvontatointa varten valvonnan kannalta välttämättömiä tietoja myös muiltakin, jolla voidaan perustellusta syystä olettaa olevan valvontatoimen kannalta tarpeellista tietoa. Lisäksi Finanssivalvonnalla on oikeus saada tilintarkastajalta myös sellaiset tilintarkastajaa koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen Finanssivalvonnalle tilintarkastuslaissa (1141/2015) säädetyn valvontatehtävän hoitamiseksi. FivaL:n 18 ja 19 §:n toimivaltuudet kattavat EU-asetuksen 45 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettua valvontavaltuuden.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan a–f, l ja n alakohdan toimivaltuudet koskevat toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuuksia vaatia liikkeeseenlaskijaa julkistamaan tietoja tai asiakirjoja. FivaL:ssa ei ole säädetty vastaavanlaisia toimivaltuuksia tai yleisestä toimivaltuudesta, jonka perusteella Finanssivalvonta voisi vaatia liikkeeseenlaskijaa julkaisemaan tietoja tai asiakirjoja. Myöskään arvopaperimarkkina- lain 17

luvun tai RahkL:n toimivaltuudet eivät nyky muodossaan mahdollista Finanssivalvonnalle vaatia tietojen tai asiakirjojen julkaisua.

Arvopaperimarkkinalain 17 luvussa säädetään arvopaperimarkkinatoimintaan liittyvistä erityisistä toimivaltuuksista Finanssivalvonnalle. Lain 17 luvun toimintavaltuudet muun muassa mahdollistavat arvopaperin yleisölle tarjoamisen lykkäämisen (1 §), arvopapereita koskevan esitteen markkinoinnin kieltämisen (1 b §), määräaikaisen esitteen hyväksymiskiellon (1 c §) sekä kiello-, oikaisu- ja keskeytyspäätöksen (2 §).

Arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 b §:n mukaan Finanssivalvonta voi kieltää, lykätä tai lopettaa arvopaperin liikkeeseenlaskijan, tarjoajan, kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamista hakevan henkilön tai asianomaisen rahoituksen välittävän arvopapereita koskevan esitteen markkinoinnin enintään kymmenen peräkkäisen pankkipäivän ajaksi, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että esiteasetuksen mukaisen esitteen sisältämistä tiedoista vastuussa olevat henkilöt ovat toimineet esiteasetuksen tai sen nojalla annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten vastaisesti. Arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 c §:n mukaan Finanssivalvonta voi määrääjäksi, enintään viiden vuoden ajaksi, kieltäytyä hyväksymästä tietyn arvopaperin liikkeeseenlaskijan, tarjoajan tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamista hakevan henkilön laatimaa esitettä, jos tämä on toistuvasti ja vakavasti rikkonut esiteasetusta. Koska pykälissä viitataan esiteasetukseen ja sen nojalla annettuihin asetuksiin ja päätöksiin, eivät pykälät nykyisessä muodossaan kata EU-asetuksen 45 artiklan 1 kohdan h–k ja m alakohdan toimivaltuuksia, jotka koskevat EuGB-joukkolainojen yleisölle tarjoamista, ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai mainonnan keskeyttämistä ja kieltämistä.

RahkL:n 3 luvussa säädetään säännellyn markkinan toiminnan järjestämisestä. Lain 3 luvun 8 §:ssä säädetään rahoitusvälineen ottamisesta kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle. Pykälän 6 momentin mukaan Finanssivalvonta voi määrätä rahoitusvälineen säännellylle markkinoille kaupankäynnin kohteeksi ottamisen lykkäämisestä. Pykälän 6 momentti ei kata EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan h ja i alakohdan mukaisia valtuuksia. EuGB-joukkolainan ollessa rahoitusväline on tarve tarkastella 45 artiklan 1 kohdan h ja i alakohdan velvoitteiden suhdetta RahkL:n 3 lukuun. Arvopaperimarkkinalain ja RahkL:n lisäksi FivaL:n 3 luvussa yksilöidyt toimivaltuudet eivät kata edellä mainittuja toimivaltuuksia.

EU-asetuksen 45 artiklan 1 kohdan o alakohta koskee paikan päällä tehtäviä tarkastuksia tai tutkimuksia. FivaL:n 24 § koskee Finanssivalvonnan tarkastusoikeutta. Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tarkastettavakseen valvottavan ja muun finanssimarkkinoilla toimivan toimipaikassa tämän toimintaa ja hallintoa koskevat asiakirjat, tallenteet puhelinkeskusteluista ja sähköisestä viestinnästä, muut tietoliikennetiedot sekä tietojärjestelmät siinä laajuudessa kuin se on tarpeen Finanssivalvonnalle laissa säädetyn valvontatehtävän hoitamiseksi. Finanssivalvonnalla on oikeus saada valvottavalta ja muulta finanssimarkkinoilla toimivalta maksutta tarpeelliset jäljennökset pykälässä tarkoitetuista asiakirjoista ja muista tallenteista ja tietoliikennetiedoista sekä ulkoistamista koskevista toimista. FivaL:n säännös tarkastusoikeudesta on katsottava kattavan EU-asetuksen 45 artiklan 1 kohdan o alakohdan.

Finanssivalvonnan tutkinta- ja valvontaoikeuksien osalta on tarve säätää kansallisesti Finanssivalvonnalle toimivaltuudet vähintään EU-asetuksen 45 artiklan 1 kohdan a–f ja h–n alakohtien osalta.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 2 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä valtuuksiaan suoraan, yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa, omalla vastuullaan antamalla valtuudet toiselle viranomaiselle tai saattamalla asia toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi. FivaL:ssa säädetään Finanssivalvonnan tekemästä yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa. Käytännössä valvonta EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen kaltaisten velvoitteiden laiminlyönneistä ja rikkomuksista arvopaperimarkkinoilla on ollut Finanssivalvonnalla. Koska ei ole tarvetta muuttaa nykytilannetta tältä osin, kansallisille lainsäädäntömuutoksille ei myöskään ole tarvetta. EU-asetuksen 45 artiklan 4 kohta, joka koskee vastuun rajoitusta tietojen antamisesta toimivaltaiselle viranomaiselle, on suoraan sovellettavaa EU-oikeutta, eikä siten tarvitse kansallista toimeenpanoa.

EU-asetuksen 46 artikla koskee toimivaltaisten viranomaisten tiedonvaihtoa sekä 47 artikla toimivaltaisten viranomaisten salassapitovelvollisuutta. Lisäksi 48 artiklassa säädetään turvaamistoimenpiteistä. Edellä mainitut säännökset soveltuisivat Finanssivalvontaan suoraan, jos se nimettäisiin EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 44 artiklassa tarkoitetuksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 49 artikla koskee hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä. Artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on lainsäädäntönsä mukaisesti annettava toimivaltaisille viranomaisille valtuudet määrätä hallinnollisia seuraamuksia ja toteuttaa muita asianmukaisia hallinnollisia toimenpiteitä, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Edellä mainittuja hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä tulee soveltaa vähintään kohdassa mainittujen velvoitteiden rikkomisiin (a alakohhta) tai kieltäytymisiin (b alakohhta). Koska kyseessä on tiettyjen EU-asetuksen kohtien rikkominen tai laiminlyönti, on tarvetta säätää rikkomuksista ja niihin liittyvistä seuraamuksista kansallisessa laissa.

EU-asetuksen 49 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet määrätä artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisista rikkomuksista 4 kohdassa lueteltuja hallinnollisia seuraamuksia ja muita hallinnollisia toimenpiteitä. FivaL:n 38 §:ssä säädetään rikemaksusta, 39 §:ssä julkisesta varoituksesta, 40 §:ssä seuraamusmaksusta, 41 §:ssä seuraamusmaksun määräämisestä, 41 a §:ssä seuraamusmaksun enimmäismääristä eräissä tapauksissa, 42 §:ssä seuraamusmaksun määräämättä jättämisestä ja 43 §:ssä hallinnollisten seuraamusten ja muun päätöksen julkistamisesta. Lisäksi arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 c §:ssä säädetään määräaikaista esitteen hyväksymiskiellosta ja luvun 2 §:ssä kiello-, oikaisu- ja keskeytyspäätöksestä sekä lain hallinnollisia seuraamuksia koskevassa 15 luvussa 1 §:ssä rikemaksusta, 2 §:ssä seuraamusmaksusta ja 3 §:ssä hallinnollisten seuraamusten määräämisestä ja täytäntöönpanosta. Yksikään edellä mainituista kansallisen lain kohdista ei kata 49 artiklan hallinnollisia seuraamuksia koskevaa vaatimusta sellaisenaan, joten 49 artiklan 1 kohdan ja osasta 4 kohdan velvoitteista on säädettävä kansallisesti. FivaL:n 39 §:n julkinen varoitus kattaa 49 artikla 4 kohdan a alakohdan velvoitteen koskien julkista ilmoitusta sekä 33 §:n toimeenpanokiello ja oikaisukehoitus ja 33 a §:n uhkasakko kattavat artiklan 4 kohdan b alakohdan vaatimukset määräyksistä, joilla henkilöä kielletään jatkamasta rikkomista muodostavaa toimintaa. FivaL:n 33 a §:n lisäksi arvopaperimarkkinalain 17 luvun 3 §:ssä säädetään uhkasakosta. Artiklan 4 kohdan c alakohdan osalta on tarve säätää kansallisesti, koska Finanssivalvonnalla ei ole yleisten toimivaltuuksien puitteissa mahdollisuutta kieltää luonnolliselta henkilöltä tai oikeushenkilöltä, joka on rikkonut 49 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja velvoitteita, EuGB-joukkolainan liikkeeseenlaskua enintään vuodeksi.

EU-asetuksen 49 artiklan 1 kohdan b alakohta koskee kieltäytymistä yhteistyöstä tai pyynnön noudattamisesta 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa tutkimuksessa, tarkastuksessa tai pyynnössä. Finanssivalvonnalla on jo nykyisin riittävät valtuudet puuttua 49 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin tilanteisiin FivaL:n uhkasakkoa koskevassa 33 a §:ssä ja arvopaperimarkkinalain 17 luvun 3 §:ssä säädetyin edellytyksin.

EU-asetuksen 50 artikla koskee valvontavaltuuksien ja seuraamusten määräämistä koskevien valtuuksien käyttöä. FivaL:n 41 §:ssä säädetään seuraamusmaksun määräämisestä. Pykälän 2 momentissa säädetään seuraamusmaksun määrän perustumisesta kokonaisarviointiin sekä arvioinnissa huomioon otettavista seikoista. Pykälän 3 momentissa säädetään poikkeuksista, jotka on huomioitava 2 momentin soveltamisen osalta. Tällaisia ovat tietyissä EU-asetuksissa asetetut vaatimukset valvontavaltuuksista ja seuraamusten määräämistä koskevista valtuuksista. Täten pykälän 3 momenttia on tarpeen täydentää kattamaan EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 50 artikla.

EU-asetuksen 51 artikla koskee muutoksenhakuoikeutta. FivaL:n 73 §:ssä säädetään siitä, että Finanssivalvonnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Täten 51 artiklan vaatimus päätöksen muutoksenhausta tuomioistuimessa täyttyy jo voimassaolevan kansallisen lainsäädännön puitteissa. EU-asetuksen 52 artiklassa säädetään päätösten julkaisemisesta ja siihen liittyvistä yksityiskohdista. FivaL:n 43 §:ssä säädetään hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistamisesta. Kyseistä pykälää on tarve täydentää EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 52 artiklan osalta.

On kuitenkin huomattava, että EuGB-joukkolainat ovat arvopapereita ja niiden liikkeeseenlaskijat julkaisevat esiteasetuksen mukaisen esitteen, joten niitä koskee monin osin jo arvopapereita ja esitteitä koskeva muu lainsäädäntö sekä näistä seuraava valvonta. Kuten edellä on tuotu esiin, FivaL:n, arvopaperimarkkinalain tai RahkL:n mukaiset Finanssivalvonnan valvontavaltuudet eivät kuitenkaan nyky muodossaan kata EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaista valvontaa.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Keskeiset lakimuutokset koskisivat FivaL:a, arvopaperimarkkinalakia ja RahkL:a. Lakeihin ehdotetaan välttämättömiä muutoksia EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen täytäntöönpanon johdosta. Ehdotettujen muutosten myötä Finanssivalvonnasta tulisi EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen ja se saisi kyseisen EU-asetuksen mukaiset toimi- ja valvontavaltuudet.

Kansallisen lainsäädännön muutokset ehdotetaan tehtäväksi mahdollisimman yhdenmukaisesti EU-asetuksen kanssa. Hallituksen esityksessä ei ehdoteta poikkeuksia EU-asetuksen asettamiin toimivaltaisen viranomaisen toimivaltuuksiin, kuten EU-asetuksen sallimia pidemmälle meneviä toimivaltuuksia, korkeampia hallinnollisia seuraamuksia tai rikosoikeudellisia seuraamuksia.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että FivaL:n 5 §:ssä tarkoitettuja muita finanssimarkkinoilla toimivia täydennettäisiin EuGB-joukkolainojen liikkeeseenlaskijalla ja alullepanijalla sekä mallipohjia käyttävällä liikkeeseenlaskijalla. FivaL:n seuraamusmaksun määräämistä koskevaa 41 §:ää ja seuraamusmaksun enimmäismäärää eräissä tapauksissa koskevaa 41 a §:ää ehdotettaisiin muutettavaksi EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaisten hallinnollisten seuraamusten määräämisen mahdollistamiseksi. FivaL:n 43 §:n ehdotetaan

tehtävän selkeyttävä muutos, jonka mukaan hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistamisessa sovellettaisiin pykälän sijaan EU-asetuksen 52 artiklaa. Lisäksi FivaL:iin ehdotettaisiin lisättäväksi uusi 50 y §, jossa säädettäisiin, että Finanssivalvonta toimii EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaisena toimivaltaisena viranomaisena. Lisäksi seuraamusmaksua koskevaan 40 §:ään ehdotettaisiin teknistä muutosta, joka ei liity EU-asetuksen täytäntöönpanoon.

Esityksen ehdotusten mukaan arvopaperimarkkinalain 1 luvun Euroopan unionin lainsäädäntöä koskevaan 5 §:ään lisättäisiin EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen määritelmä. Arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ään ehdotetaan lisättävän säännökset EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen laiminlyönneistä, joissa Finanssivalvonta saisi määrätä seuraamusmaksun. Lisäksi pykälään tehtäisiin muutama tekninen korjaus. Lisäksi arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 ja 1 b §:ään ehdotetaan muutoksia koskien eurooppalaisen vihreän joukkolainan yleisölle tarjoamisen lykkäämistä ja mainonnan kieltoa. Lukuun ehdotetaan lisättävän uusi 1 d §, jossa säädettäisiin Finanssivalvonnan toimivaltuuksista vaatia liikkeeseenlaskijaa julkaisemaan EU-asetuksessa tarkoitettuja asiakirjoja tai julkistamaan tieto, että EU-asetuksen velvoitteita on rikottu. Luvun 2 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi momentti, jonka perusteella Finanssivalvonta voisi kieltää yhden vuoden ajaksi eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskun, jos EU-asetuksen säännöksiä on laiminlyöty tai rikottu. Lisäksi ehdotetaan, että Finanssivalvonta voisi tehostaa uhkasakolla myös 1 d §:n mukaisia valvontapäätöksiä, kuten se pystyy jo nyt tekemään luvun 1, 1 b ja 2 §:n mukaisten päätösten osalta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan myös muutettavan RahkL:a. Lain 3 luvun rahoitusvälineen ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla koskevaa 8 §:ää muutettaisiin siten, että Finanssivalvonta voisi jatkossa lykätä eurooppalaisen vihreän joukkolainan ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaisesti.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Vaikutukset kotitalouksiin

Hallituksen esityksellä ei ole suoria vaikutuksia kotitalouksiin. Hallituksen esityksen rahoitusmarkkinoiden valvontaan liittyvillä ehdotuksilla edistetään markkinoiden läpinäkyvyyttä ja markkinoilla vallitsevaa luottamusta, josta myös kotitaloudet hyötyvät epäsuorasti.

Vaikutukset yrityksiin

Hallituksen esityksellä ei ole suoria vaikutuksia yrityksiin. Joukkolainoja laskee liikkeeseen yleensä vain suuret yritykset. Täten EU:n vihreitä joukkolainoja koskevalla asetuksella eikä hallituksen esityksellä katsota olevan vaikutuksia pk-sektorin yrityksiin, vaan melko harvaan suomalaiseen suureen yritykseen.

Suomessa vihreitä joukkolainoja tai kestäväyyteen sidottuja joukkolainoja on vuoden 2020 jälkeen laskettu liikkeeseen reilut 60 kappaletta. Tällaisten joukkolainojen yhteenlaskettu arvo oli hieman yli 22 miljardia euroa. Näistä noin reilut 45 joukkolainaa on yksityisten yritysten liikkeeseen laskemia ja loput julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemia. Suurin osa joukkolainoista

oli laskettu liikkeeseen euromääräisinä.¹¹ Edellä mainittuihin lukuihin peilaten voidaan arvioida, että EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaisia kehikkoja hyödynnettäisiin ensimmäisinä vuosina vuosittain noin 0–10 joukkolainassa Suomessa. Tähän arvioon liittyy kuitenkin paljon epävarmuutta.

EU-asetuksen johdosta yrityksillä on mahdollista liikkeeseen laskea halutessaan EuGB-joukkolainoja, joiden osalta on täytettävä EU-asetuksessa asetetut velvoitteet, tai halutessaan käyttää muita ympäristönäkökulmia huomioivien joukkolainojen osalta EU-asetuksen mukaisia mallipohjia. Lisäksi yritykset voivat jatkossakin laskea ympäristönäkökulmia sisältäviä joukkolainoja liikkeeseen ilman edellä mainittujen kehikkojen käyttöä. EU-asetuksen mukaisten kehikkojen käyttö aiheuttaa niitä hyödyntäville yrityksille arviolta kymmenien tuhansien eurojen kustannuksia, koska esimerkiksi ulkopuolisille arvioijille on maksettava arvioista. Kehikko perustuu vapaaehtoisuuteen, joten kyseessä on lopulta yrityksen valinta, näkeekö se vapaaehtoisen kehikon tuomaa arvoa.

Jos yritys päätyy käyttämään EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaisia kehikkoja, on sen täytettävä niitä kehikkoja koskevat velvoitteet, joiden noudattamista valvoisi tämän hallituksen esityksen ehdotusten mukaan Finanssivalvonta. Hallituksen esityksen ehdotuksilla ei ole muita suoria vaikutuksia liikkeeseenlaskijoihin ja alullepanijoihin kuin valvonnan tehostumisen kautta. Sijoittajan asemassa olevat yritykset taas hyötyvät epäsuorasti kotitalouksien tapaan markkinoiden läpinäkyvyyden ja luottamuksen paranemisesta.

Vaikutukset julkiseen talouteen

Hallituksen esityksellä ei ole vaikutuksia julkiseen talouteen tai valtion talousarvioon.

Kansantaloudelliset vaikutukset ja kokonaisarvio vaikutuksista

Hallituksen esityksellä ei ole suoria vaikutuksia kuin EuGB-joukkolainojen ja vapaaehtoisia mallipohjia käyttäviin liikkeeseenlaskijoihin sekä Finanssivalvontaan. Hallituksen esityksen muutoksilla ei siten katsota olevan vaikutuksia valtion julkiseen talouteen tai talousarvioon taikka merkittäviä vaikutuksia esimerkiksi kotitalouksien tai muiden yritysten talouteen tai toimintaan.

4.2.2 Vaikutukset ympäristöön

Hallituksen esityksen muutoksilla ei ole suoraan vaikutusta ympäristöön. EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen tarkoituksena on parantaa ympäristönäkökulmia sisältävien joukkolainojen läpinäkyvyyttä ja sijoittajien mahdollisuutta arvioida joukkolainojen ympäristökestävyyttä. Täten EU-asetuksella on ympäristöä edistäviä piirteitä.

4.2.3 Vaikutukset viranomaisiin

Hallituksen esityksen ehdotuksilla on vaikutusta Finanssivalvontaan, sillä sille ehdotetaan uusia toimivaltuuksia. Koska EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen joukkolainoja koskevat kehikot perustuvat vapaaehtoisuuteen, on haastavaa arvioida, kuinka paljon niitä tullaan käyttämään ja siten myös liikkeeseenlaskuihin kohdistuvan valvonnan määrää. Kuten edellä

¹¹ Tiedot Refinitiv Eikon -järjestelmästä ajankohdalta 14.2.2024.

yritysvaikutuksissa on kuitenkin tuotu esiin, mahdollisesti EU-asetuksen mukaisia kehikkoja käytettäisiin arviolta vuodessa noin 0–10 joukkolainassa.

Finanssivalvonnan on varauduttava valvomaan EuGB-joukkolainojen liikkeeseenlaskijoita ja alullepanijoita sekä vapaaehtoisia mallipohjia käyttäviä liikkeeseenlaskijoita EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaisesti, vaikka tällaisten liikkeeseenlaskuista ei ole varmuutta. Valvonta tarkoittaa käytännössä EU-asetuksen mukaisten säännösten noudattamisen valvomista sekä mahdollisiin laiminlyönteihin puuttumista. Ehdotetut valvontatehtävät vaativat myös Finanssivalvonnalta uudenlaista osaamista. Alustavasti on arvioitu, että uudet valvontatehtävät vaatisivat noin 0,2–0,3 henkilötyövuotta.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Muita toteuttamisvaihtoehtoja ei ole arvioitu, koska hallituksen esityksessä ehdotetaan tehtäväksi vain välttämättömät muutokset kansalliseen lakiin. EU-asetuksen mukaan jäsenvaltion olisi mahdollista säätää kansallisesti hallinnollisten seuraamusten sijaan tai ohella rikosoikeudellisista seuraamuksista. Vastaavissa tilanteissa on aikaisemmin käytetty hallinnollisia seuraamuksia, minkä vuoksi esityksessä on päädytty horisontaaliseen johdonmukaisuuteen ja ehdotetaan säädettäväksi hallinnollisista seuraamuksista, eikä rikosoikeudellisista seuraamuksista. Lisäksi kansallisesti olisi mahdollista säätää EU-asetusta pidemmälle meneviä toimi- ja seuraamusvaltuuksista toimivaltaiselle viranomaiselle, kuten korkeampia hallinnollisia seuraamuksia kuin EU-asetuksessa asetetaan. Rahoitusmarkkinoiden ollessa globaalit ja joukkolainojen ostajakunnan koostuessa pitkälti institutionaalisista sijoittajista, joista moni on ulkomaalainen, on katsottu parhaimmaksi vaihtoehdoksi kansallisesti toimeenpanna EU-asetuksen velvoittamat muutokset mahdollisimman vähäisin poikkeuksin.

5.2 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot

EU-asetus ei sisällä jäsenvaltio-optiota tai kansallista muuta liikkumavaraa kuin sen, että jäsenvaltion on mahdollista säätää pidemmälle menevistä valvonta- ja muista toimivaltuuksista tai rikosoikeudellisia seuraamuksia hallinnollisten seuraamusten sijaan tai ohella. Koska jäsenvaltioiden mahdolliset kansalliset lainsäädäntömuutokset eivät sisällä merkittäviä substanssieroja kansallisen liikkumavaran ollessa hyvin pientä, on katsottu, ettei ole tarpeen tarkastella eri jäsenvaltioiden ratkaisuja näiden ehdotusten osalta.

6 Lausuntopalaute

6.1 Lausuntoyhteenveto.

Valtiovarainministeriö järjesti hallituksen esityksen luonnoksesta lausuntokierroksen 14.3. – 24.4.2024 lausuntopalvelu.fi:n kautta. Yhteensä lausuntoja vastaanotettiin 20 kappaletta, joista kymmenessä todettiin, ettei heillä ole asiassa lausuttavaa, ja yksi taho ilmoitti, ettei anna lausuntoa asiasta. Lausuntopyyntöön vastasivat työ- ja elinkeinoministeriö, Suomen Pankki, WWF Suomi, Finanssivalvonta, ympäristöministeriö, Suomen Tilintarkastajat ry, Finanssiala ry, Elinkeinoelämän keskusliitto ja Keskuskauppakamari. Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa: Työeläkevakuuttajat TELA ry, liikenne- ja viestintäministeriö, oikeusministeriö, verohallinto, Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE ry, Eläkesäätiöyhdistys ESY ry, sijoittajien korvausrahasto, maa- ja metsätalousministeriö, opetus- ja

kulttuuriministeriö ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto. Lausunnot ja lausuntoyhteenvedo löytyvät hallituksen esityksen hankesivulta (VM121:00/2023).

Suurimmassa osassa lausuntoja hallituksen esitystä pidettiin tarkoituksenmukaisena ja kannatettavana. Lausunnonantajista Keskuskauppakamari, Elinkeinoelämän keskusliitto, Finanssiala ry, Suomen Tilintarkastajat ry, Finanssivalvonta, WWF Suomi ja Suomen Pankki ovat kannattaneet hallituksen esitystä lausunnoissaan. Lisäksi useampi lausunnonantaja kannatti sitä, että asetuksen täytäntöönpanossa ei ole ehdotettu kansallista asetuksen vaatimukset ylittävää lisäsäätelyä.

Suomen Tilintarkastajat ry korostaa lausunnossaan erityisesti kokemus-, pätevyys- ja koulutusvaatimuksia, jotka EuGB-joukkolainojen ulkopuolisten arvioijien tulisi täyttää. Elinkeinoelämän keskusliitto ja Keskuskauppakamari ovat pitäneet hyvänä seikkana sitä, että EU-asetuksen velvoitteet täytäntöön pannaan mahdollisimman vähäisin kansallisin poikkeuksin. Työ- ja elinkeinoministeriö ja ympäristöministeriö tuovat lausunnoissaan esille ympäristön kannalta kestävien joukkolainojen aseman tärkeyttä investointien ja rahoituksen välittymisen näkökulmista. WWF Suomi tuo esille lausunnossaan lainsäädännön luovan rahoitusmarkkinoille tärkeän työkalun sekä kannattaa, että valtion kaltaiset julkiset tahot harkitsisivat EuGB-joukkolainastandardin käyttöä myös valtion liikkeeselaskuissa. Keskuskauppakamari toteaa lausunnossaan, että FivaL:n säännökset ovat muodostuneet osin hyvin vaikeaselkoisiksi, mikä aiheuttaa huolta oikeusturvasta.

6.2 Lakiehdotuksia koskevat lausunnot

Keskuskauppakamari, Finanssivalvonta ja Finanssiala ry lausuvat myös tarkemmin lakiehdotuksista. Keskuskauppakamari on pitänyt lausuntokierroksella olleen versioluonnoksen ehdotettua uutta arvopaperimarkkinalain 17 luvun 4 §:ää tarpeettomana, sillä FivaL:n 3 luvun tarkastus- ja tiedonsaantioikeudet sekä lain 33 ja 33 a §:n mukaiset säännökset toimeenpanokiellosta ja oikaisukehotuksesta sekä uhkasakosta ovat riittäviä kattamaan Finanssivalvonnan toimivaltuudet. Lausunto ei ole johtanut muutostarpeisiin, koska ehdotetun pykälän sisältämät toimivaltuudet sisältävät valtuuksia, joiden ei voida katsoa menevän FivaL:n 3 luvun tarkastus- ja tiedonsaantioikeuksien tai 33 ja 33 a §:n piiriin, koska kyseiset säännökset eivät esimerkiksi mahdollista Finanssivalvonnalle toimivaltuutta vaatia EuGB-joukkolainan liikkeeselaskijaa julkaisemaan EU-asetuksen mukaisia asiakirjoja. Hallituksen esityksessä lausuntokierroksella olleen version 17 luvun 4 § on muutettu 17 luvun 1 d §:ksi.

Keskuskauppakamarin lausunnossa on nostettu esille tiettyjä huomioita arvopaperimarkkinalain ja RahkL:n välisestä systematiikasta. Keskuskauppakamarin mukaan sääntelyn sisäisen johdonmukaisuuden johdosta olisi perusteltua säätää ehdotetuista Finanssivalvonnan kieltovaltuuksista erillisen arvopaperimarkkinalain 17 luvun 5 §:n sijasta arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 §:ssä (yleisölle tarjoamisen lykkääminen) ja 17 luvun 2 §:ssä (yleisölle tarjoamisen kieltäminen) sekä RahkL:n 3 luvun 8 §:ssä (kaupankäynnin kohteeksi ottamisen lykkääminen) ja 3 luvun 12 §:ssä (kaupankäynnin kieltäminen). Myös Finanssiala ry nostaa lausunnossaan esille samoja huomioita, että lausuntokierroksella ollut sääntelyratkaisu voi johtaa soveltamisen kannalta epäselvyyksiin. Keskuskauppakamarin ja Finanssiala ry:n edellä mainitut huomiot on otettu huomioon jatkovalmistelussa. Lausuntokierroksella olleen version 17 luvun 5 §:n sisältö on hajautettu 17 luvun 1, 1b ja 2 §:ään ja RahkL:n 3 luvun 8 §:n 6 momenttiin. EU-asetus ei kuitenkaan sisällä säännöstä kaupankäynnin kieltämisestä, vaan ainoastaan kaupankäynnin kohteeksi ottamisen kieltämisestä, joten Keskuskauppakamarin huomiota RahkL:n 3 luvun 12 §:n muutostarpeesta ei ole otettu huomioon.

Finanssiala ry lausuu lausunnossaan myös ehdotetuista arvopaperimarkkinalain 17 luvun 4 ja 5 §:stä. Finanssialan ry:n mukaan ehdotetun 17 luvun 4 §:n tuoma uusi EuGB-joukkolainoja koskeva valtuus voitaisiinkin toteuttaa lisäämällä 17 luvun 2 §:än viittaus EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaan asetukseen, eikä tällöin omaa lainkohtaansa tarvittaisi EuGB-joukkolainoille. Ehdotetun 4 §:n valtuudet koskevat valtuuksia vaatia liikkeeseenlaskijaa julkaisemaan asiakirjoja tai antaa valtuuden Finanssivalvonnalle julkistaa tosiseikan, että liikkeeseenlaskija ei noudata EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta. Arvopaperimarkkinalain 17 luvun 2 §:n toimivaltuudet eivät sisällä julkaisemiseen tai julkistamiseen koskevia valtuuksia, vaan valtuuksia tehdä kielto-, oikaisu-, ja keskeytyspäätöksiä. Tämän johdosta on katsottu edelleen, että 17 luvun 4 §:n valtuudet on tarpeen olla omassa pykälässään eli hallituksen esityksen 17 luvun 1 d §:ssä.

Finanssivalvonta ehdottaa lausunnossaan, että FivaL:n 41 §:n 3 momenttiin ja 43 §:ään kirjoitettaisiin viittaussäännökset, että kyseisen pykälän sijaan sovellettaisiin sitä, mitä EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 50 ja 52 artiklassa säädetään. Finanssivalvonta ehdottaa myös, että vastaavanlaiset korjaukset tehtäisiin jo aiemmin annettujen EU-asetusten johdosta, joissa on vastaavanlaiset säännökset. Nämä Finanssivalvonnan esille tuomat asiat on otettu huomioon hallituksen esityksen lakiehdotuksissa. Lisäksi lakiteknisenä huomiona Finanssivalvonta lausuu FivaL:n osalta, että 41 a §:n kaikissa momenteissa tulisi viitata niihin sektorilakien säännöksiin, joiden mukaan 1-tason EU-säädöksen nojalla annetun komission 2-tason asetusten ja päätösten rikkomukset ovat seuraamusmaksun alaisia. Asia on noussut esille hallituksen esityksen 31/2024 vp:n eduskuntakäsittelyn yhteydessä ja Finanssivalvonnan huoli on täten jo huomioitu.

Arvopaperimarkkinalain osalta Finanssivalvonta on lisäksi todennut, että lain 15 luvun 2 §:n uuteen 5 momenttiin tulisi lisätä viittaus ESAP-asetuksen yhteydessä lisättyyn EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen uuteen 15 a artiklaan. Vaikka kyseessä on toisen EU-asetuksen toimeenpano, on päädytty tekemään Finanssivalvonnan ehdottama muutos tämän hallituksen esityksessä, koska kyseinen muutos koskee hallituksen esityksen uutta momenttia.

Finanssivalvonta tuo esiin myös lakiteknisenä huomiota, että arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 5 momentin sisältämää viittausta 2 ja 3 momenttiin tulisi tarkastella. Asia on huomioitu lakiehdotuksissa siten, että on lisätty viittaus 1–4 momenttiin. Samalla tehtäisiin tekninen muutos, jolla päivitetäisiin 15 luvun 2 §:n 3 ja 4 momentin viittaukset ajantasaisiksi.

Finanssivalvonnan mukaan arvopaperimarkkinalain 17 luvun 4 ja 5 § tulisi saattaa lain 17 luvun 3 §:ssä säädetyn uhkasakon piiriin. Finanssivalvonnan huomio uhkasakon piiriin saattamisesta on aiheellinen ja käytännössä tulisi toteutumaan osin huomioimalla Keskuskauppakamarin ja Finanssiala ry:n toive 17 luvun 5 §:n hajottamisesta olemalla oleviin 17 luvun pykäliin ja RahlL:n 3 luvun 8 §:ään, jotka ovat jo uhkasakon alaisia. Täten on johdonmukaista säätää myös lausuntokierroksella olleen version mukainen 17 luvun 4 § eli tämän hallituksen esityksen 17 luvun 1 d § uhkasakon alaiseksi.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki Finanssivalvonnasta

5 §. *Muut finanssimarkkinoilla toimivat.* Pykälän 1 momentin *41 kohtaan* tehtäisiin tekninen muutos ja momenttiin lisättäisiin *uusi 42 kohta*. Uuden 42 kohdan mukaan laissa katsottaisiin eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskija ja alullepanija sekä EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 21 artiklassa tarkoitettuja mallipohjia käyttävä liikkeeseenlaskija muiksi finanssimarkkinoilla toimiviksi.

40 §. Seuraamusmaksu. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi. Momentin 10 luettelukohtaan ehdotetaan tehtäväksi tekninen muutos, joka ei sisällä sisällöllisiä muutoksia. Kyseinen kohta sisältää a–h alakohdat, joiden sisältö ehdotetaan muutettavan yhtenäiseksi tekstikappaleeksi. Syy momentin 10 alakohdan nykyiseen rakenteeseen oli a–h alakohdan voimaantulojen eriaikaisuus. Koska kyseiset lainkohdat ovat jo tulleet voimaan ja sovellettavaksi, voidaan momentin 10 alakohta kirjoittaa yhtenäiseksi tekstikappaleeksi, joka on johdonmukaisempi momentin rakenteen kanssa.

41 §. Seuraamusmaksun määrääminen. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavan siten, että kun kyse on EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen rikkomisesta, toteutettaisiin seuraamusmaksun määrän arviointi EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 50 artiklan mukaisesti. Lisäksi momenttiin tehtäisiin muutama kielellinen korjaus.

41 a §. Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa. Pykälään lisättäisiin uusi 11 momentti. Uudessa 11 momentissa säädettäisiin arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n uudessa 5 momentissa tarkoitettujen EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 49 artiklan 1 kohdan a alakohdan rikkomiseen liittyvän seuraamusmaksun suuruudesta. Seuraamusmaksun suuruus kyseisissä rikkomuksissa voisi olla oikeushenkilölle enintään 500 000 euroa tai 0,5 prosenttia oikeushenkilön vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta sekä luonnolliselle henkilölle enintään 50 000 euroa. Voimassa olevan 11 momentin mukaan määrättävä seuraamusmaksu saisi olla korkeintaan kaksi kertaa suurempi kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyöty on määritettävissä. Ehdotus perustuu EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 49 artiklan 4 kohdan d–f alakohtaan.

Uuden 11 momentin johdosta aikaisempi 11–22 momentti siirtyy uudeksi 12–23 momentiksi. Tämän vuoksi voimassa olevaan 16 momenttiin eli uudelta järjestysluvultaan 17 momenttiin ehdotetaan tekninen korjaus, jossa viittaus 15 momenttiin muutettaisiin viittaukseksi uuteen 16 momenttiin. Samalla tavalla voimassa olevaan 20 momenttiin eli uudelta järjestysluvultaan 21 momenttiin ehdotetaan tehtävän tekninen korjaus, jossa viittaus 12–19 momenttiin muutettaisiin viittaukseksi 13–20 momenttiin. Myös voimassa olevaan 21 momenttiin eli uudelta järjestysluvultaan 22 momenttiin tehtäisiin tekninen muutos, jossa viittaus 1–10 momenttiin ja 12–19 momenttiin muutettaisiin viittaukseksi 1–11 momenttiin ja 13–20 momenttiin.

43 §. Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen. Pykälään lisättäisiin uusi 5 momentti. Uudessa 5 momentissa säädettäisiin, että kun on kyse EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen perusteella tehdyn hallinnollisen seuraamuksen tai muun hallinnollisen toimenpiteen päätöksestä sen julkistaminen toteutettaisiin asetuksen 52 artiklan mukaisesti. Lisäksi vastaavaa sääntelytapaa ehdotetaan käytettävän myös esiteasetuksen, joukkorahoitusasetuksen, arvopaperistamisasetuksen sekä kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2023/1114, jäljempänä *MiCA-asetus*. Pykälän mukaan, jos päätöksen julkistaminen koskee esiteasetusta, siihen on sovellettava esiteasetuksen 42 artiklassa säädettyä. Vastaavasti joukkorahoitusasetuksen osalta on sovellettava joukkorahoitusasetuksen 42 artiklassa säädettyä, MiCA-asetuksen osalta MiCA-asetuksen 114 artiklassa säädettyä ja arvopaperistamisasetuksen osalta arvopaperistamisasetuksen 37 artiklassa säädettyä. Kyseiset asetusten artikkelit ovat suoraan sovellettavaa EU-oikeutta, joten lakimuutoksella ei ole vaikutusta niiden soveltamisen osalta, vaan kyseessä on informatiivinen säännös.

50 y §. Toiminta EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen toimivaltaisena viranomaisena. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 50 y §, jonka mukaan Finanssivalvonta toimisi EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen toimivaltaisena viranomaisena.

Ehdotuksella kansallisesti toimeenpantaisiin EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 44 artiklan 1 ja 2 kohta.

7.2 Arvopaperimarkkinalaki

1 luku Yleiset säännökset

5 §. *Euroopan unionin lainsäädäntö.* Pykälän 1 momentin 8 kohtaan tehtäisiin tekninen muutos ja momenttiin lisättäisiin uusi 9 kohta, jossa säädettäisiin, että laissa EU:n vihreitä joukkolainoja koskevalla asetuksella tarkoitettaisiin eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavia joukkolainoja ja kestävyys sidottuja joukkolainoja koskevasta valinnaisesta tietojen julkistamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2023/2631.

15 luku Hallinnolliset seuraamukset

2 §. *Seuraamusmaksu.* Pykälän 3 ja 4 momentin pykälän sisäiset viittaukset momentteihin päivitetäisiin ajantasaisiksi. Kyseessä on lakitekninen muutos, jolla ei ole sisällöllisiä vaikutuksia. Jatkossa 3 momentin johdantokappaleessa viitattaisiin 1 ja 2 momenttiin ja 4 momentin johdantokappaleessa viitattaisiin 1–3 momenttiin. Lisäksi pykälän 3 momentin 3 kohdan viittausta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta, jäljempänä *markkinoiden väärinkäyttöasetus*, 19 artiklaa muutettaisiin vastaamaan tarkoitusta. Markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 19 artiklaan on lisätty 1 a kohta, jota ei ole ollut tarkoitusta säätää seuraamusmaksun alaiseksi. Tämän johdosta momenttiin ehdotetaan tehtäväksi lakitekninen muutos, jossa ajatusviiva korvattaisiin kohtien luetteloinnilla. Tällä tavoin viittaus 19 artiklan kohtaan olisi ajantasainen ja tarkoituksenmukainen. Vastaavanlaisesta syystä pykälän 4 momentin 4 kohdan viittausta esiteasetuksen 23 artiklan kohtiin ehdotetaan korjattavaksi. Esiteasetuksen 23 artiklaan on lisätty uusi 2 a kohta, jota ei ole ollut tarkoitusta saattaa seuraamuksen alaiseksi. Tämän johdosta on tehtävä lakitekninen muutos, jossa ajatusviiva korvattaisiin kohtien luetteloinnilla.

Pykälään lisättäisiin *uusi 5 momentti*. Uudessa 5 momentissa säädettäisiin EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen osalta sellaisista rikkomisista ja laiminlyönneistä, joista voitaisiin FivaL:n 40 §:n 1 momentin mukaisesti määrätä seuraamusmaksu. Tällaisia säännöksiä olisivat EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 49 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettut säännökset. Kyseiset säännökset olisivat 10 artiklan säännös eurooppalaista vihreää joukkolainaa koskeva tietokoosteesta ja liikkeeseenlaskua edeltävästä arvioinnista, 11 artiklan säännös kohdentamisraportista ja liikkeeseenlaskun jälkeistä kohdentamisraporttien arvioinnista, 12 artiklan säännös eurooppalaista vihreää joukkolainaa koskevasta vaikutusraportista, 14 artiklan säännös vihreitä joukkolainoja koskevasta esitteestä, 15 artiklan säännös julkaisemisesta liikkeeseenlaskijan verkkosivustolla ja ilmoittamisesta arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja toimivaltaiselle viranomaiselle, 18 artiklan säännös tiettyjen arvopaperistettujen vastuiden poissulkemisesta, 19 artiklan säännös tietojen julkistamista koskevista lisävaatimuksista arvopaperistamisen tapauksessa ja 21 artiklan säännös tiedoista, jotka ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavien joukkolainojen ja kestävyys sidottujen joukkolainojen liikkeenlaskijoiden on julkistettava määräajoin liikkeeseenlaskun jälkeen. Edellisten lisäksi momentin mukaisia säännöksiä olisivat ESAP-asetusta täydentävässä asetuksessa säädetty EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen tietojen saatavuutta eurooppalaisesta keskitetystä yhteyspistestä koskeva 15 a artikla, jota koskeva momentin 6 kohta tulisi voimaan vasta 1.1.2030.

Samalla vanha 5 momentti siirtyisi *uudeksi 6 momentiksi*. Uutta 6 momenttia täydennettäisiin siten, että myös EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen perusteella annetut komission asetukset ja päätökset kuuluvat Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitetuiksi säännöksiksi, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu.

17 luku **Valvontavaltuudet**

1 §. *Arvopaperin yleisölle tarjoamisen lykkääminen.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi säätämällä siinä Finanssivalvonnan mahdollisuudesta määrätä arvopaperin yleisölle tarjoamisen lykkäämisestä enintään kymmeneksi perättäiseksi pankkipäiväksi, jos EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettu eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskija ei ole noudattanut mainitun asetuksen II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta. Säännös perustuu EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan h alakohtaan, jonka mukainen valtuus kattaa eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoamisen keskeyttämisen ohella kaupankäynnin kohteeksi ottamisen keskeyttämisen. Tältä osin säännös ehdotetaan täytäntöön pantavaksi RahkL:n 3 luvun 8 §:n 6 momentissa. Säännöksissä tarkoitettu rahoitusväline tai arvopaperi, jonka kaupankäynnin kohteeksi ottamista säännellyllä markkinalla tai yleisölle tarjoamista Finanssivalvonnan lykkäämismääräys koskisi, kattaisi tässä yhteydessä ainoastaan EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaisen eurooppalaisen vihreän joukkolainan. Vastaavasti kuin ehdotettujen RahkL:n 3 luvun 8 §:n 6 momentin muutosten osalta, Finanssivalvonnalle olisi mahdollista tehostaa päätöstään uhkasakolla, josta säädetään arvopaperimarkkinalain 17 luvun 3 §:ssä.

Sekä arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 §:ään että RahkL:n 3 luvun 8 §:n 6 momenttiin ehdotettavat muutokset täyttäisivät myös 45 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisen valtuuden Finanssivalvonnalle kieltää eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoaminen tai niiden kaupankäynnin kohteeksi ottaminen säännellyllä markkinalla, jos on perusteltu syy epäillä, että liikkeeseenlaskija ei edelleenkaan noudata II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta. Säännöksen sanamuoto ”ei edelleenkaan” viittaa säännöksen edelliseen h alakohtaan, jossa säädetään keskeyttämisen kestoksi enintään 10 perättäistä työpäivää. Finanssivalvonnan on siis voitava kieltää eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen tarjoaminen tai kaupankäynnin kohteeksi ottaminen säännellyllä markkinalla, jos lain vastainen menettely jatkuu 10 pankkipäivän jälkeenkin. RahkL:n 3 luvun 8 §:n 6 momentin ja arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 §:ään ehdotettavien muutosten on katsottava täyttävän myös EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen i alakohdan, koska Finanssivalvonnalla on mahdollisuus uusien keskeytyspäätös 10 pankkipäivän välein. Tätä ilmentää säännöksen sanamuoto ”enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan”. Vastaavanlainen sääntelytapa on omaksuttu myös esiteasetuksen täytäntöönpanon yhteydessä (HE 111/2018 vp). Vaatimuksella siitä, että lykkääminen voi kestää kerrallaan 10 perättäistä pankkipäivää on merkitystä myös viranomaisen valtuuksien tarkkarajaisuuden kannalta. EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen suomenkielisessä käännöksessä käytetään sanaa ”työpäivä” ja ruotsinkielisessä ”arbetsdag”. Ehdotuksessa on kuitenkin omaksuttu yhtenäisyyden vuoksi esiteasetuksen myötä arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 §:ään otettu ilmaus ”pankkipäivä” suomeksi ja ”bankdag” ruotsiksi.

1 b §. *Arvopapereita koskevan markkinoinnin kieltäminen.* Pykälän otsikkoon ja pykälän tekstiin ehdotetaan muutoksia. Pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavan siten, että otsikosta poistettaisiin ”esitteen”-sana. Pykälä perustuu esiteasetuksen 32 artiklan 1 kohdan e alakohdan täytäntöönpanoon. Pykälää korjattaisiin vastaamaan tarkemmin kyseistä esiteasetuksen säännöstä, joka edellyttää laajemmin keskeytettäväksi tai kiellettäväksi arvopaperin mainonnan

kuin vain arvopaperia koskevan esitteen mainonnan. Lisäksi selkeytettäisiin sitä, että Finanssivalvonta saa keskeyttää, lykätä tai lopettaa arvopaperin mainonnan 10 perättäisen pankkipäivän ajaksi kerrallaan. Finanssivalvonta saisi tarvittaessa jatkaa mainonnan kieltämistä, lykkäystä tai lopettamista koskevaa päätöstä 10 perättäisen pankkipäivän jaksoissa.

Lisäksi pykälään tehtäisiin muutokset siitä, että arvopaperin mainonnan kieltoa, lykkäystä tai lopettamista koskevat toimivaltuudet koskisivat myös EU:n vihreitä joukkolainojen markkinointia siinä tapauksessa, jos EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaisen velvoitteen vastaisesti on toimittu. Muutoksella täytäntöön pantaisiin EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan j ja k alakohta. Finanssivalvonnan on siis voitava kieltää eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen mainonta, jos lain vastainen menettely jatkuu 10 pankkipäivän jälkeenkin. Arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 b §:ään ehdotettavien muutosten on katsottava täyttävän myös EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan k alakohdan, koska Finanssivalvonalla on mahdollisuus uusia keskeytyspäätös 10 pankkipäivän välein. Tätä ilmentää säännöksen sanamuoto ”enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan”. Sääntelytapa vastaisi eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen markkinoinnin osalta sitä, mitä arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 §:n 1 momentissa säädettäisiin eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoamisen lykkäämisestä ja RaHL:n 3 luvun 8 §:n 6 momentissa kaupankäynnin kohteeksi ottamisen lykkäämisestä säännellyllä markkinalla. EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen suomenkielisessä käännöksessä käytetään sanaa ”työpäivä” ja ruotsinkielisessä ”arbetsdag”. Ehdotuksessa on kuitenkin omaksuttu yhtenäisyyden vuoksi esiteasetuksen myötä arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 b §:ään otettu ilmaus ”pankkipäivä” suomeksi ja ”bankdag” ruotsiksi.

1 d §. *EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaan asetukseen liittyvät julkaisua koskevat toimivaltuudet.* Lukuun ehdotetaan lisättäväksi *uusi 1 d §.* Pykälässä säädettäisiin Finanssivalvonalle toimivaltuuksia perustuen EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan a–f, l ja n alakohtaan. Kyseisillä 45 artiklan mukaisilla toimivaltuuksilla Finanssivalvonta voi joko vaatia liikkeeseenlaskijoita julkaisemaan asiakirjoja ja tietoja tai se voi itse julkistaa laiminlyönteihin liittyviä tosiseikkoja. Pykälän *1 momentilla* toimeenpantaisiin 45 artiklan 1 kohdan a–e alakohtat. Pykälän *1 momentti* sisältää valtuuden Finanssivalvonalle vaatia liikkeeseenlaskijaa julkaisemaan arviointeja ja arvioita. Jos liikkeeseenlaskija ei ole hankkinut asetuksen 12 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua liikkeeseenlaskijalle vapaaehtoista ulkopuoliselta arvioijalta pyydettyä arviointia vaikutusraportista tai siihen liittyviä arvioita, ei tällaisen julkaisemista voi myöskään vaatia. Pykälän *2 momentti* perustuisi 45 artiklan 1 kohdan f alakohtaan ja *3 momentti* 45 artiklan 1 kohdan l ja n alakohtaan.

2 §. *Kielto-, oikaisu- ja keskeytyspäätös.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 4 momentti*, jonka mukaan Finanssivalvonta voisi kieltää liikkeeseenlaskijalta, rikkomisesta vastuussa olevalta luonnolliselta tai oikeushenkilöltä eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskun vuodeksi. Momentti perustuisi EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan m alakohtaan ja 49 artiklan 4 kohdan c alakohtaan.

3 §. *Uhkasakko.* Pykälää muutettaisiin siten, että jatkossa Finanssivalvonta saisi tehostaa uhkasakolla myös uudessa 1 d §:ssä tarkoitettun kiellon tai päätöksen noudattamista. Tämä olisi linjassa sen kanssa, että luvun 1, 1 b ja 2 §:n säännökset ovat jo uhkasakon alaisia.

7.3 Laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä

3 luku Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

8 §. *Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle.* Pykälän 6 momenttia ehdotetaan muutettavaksi säätämällä siinä Finanssivalvonnan mahdollisuudesta määrätä rahoitusvälineen kaupankäynnin kohteeksi ottamisen säännellylle markkinalle lykkäämisestä enintään kymmeneksi perättäiseksi pankkipäiväksi, jos EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettu eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskija ei ole noudattanut mainitun asetuksen II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta. Säännös perustuu EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan h alakohtaan, jonka mukainen valtuus kattaa kaupankäynnin kohteeksi ottamisen keskeyttämisen ohella eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoamisen keskeyttämisen. Tältä osin säännös ehdotetaan täytäntöön pantavaksi arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 §:ssä. Säännöksissä tarkoitettu rahoitusväline tai arvopaperi, jonka kaupankäynnin kohteeksi ottamista säännellyllä markkinalla tai yleisölle tarjoamista Finanssivalvonnan lykkäämismääräys koskisi, kattaisi tässä yhteydessä ainoastaan EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaisen eurooppalaisen vihreän joukkolainan. Vastaavasti kuin ehdotettujen arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 §:n muutosten osalta, Finanssivalvonnalla olisi mahdollisuus tehostaa RahkL:n 3 luvun 8 §:n 6 momentin mukaista päätöstään uhkasakolla voimassa olevan FivaL:n 33a §:n mukaisesti.

Sekä RahkL:n 3 luvun 8 §:n 6 momenttiin että arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 §:ään ehdotettavat muutokset täyttäisivät myös 45 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisen valtuuden Finanssivalvonnalle kieltää eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoaminen tai niiden kaupankäynnin kohteeksi ottaminen säännellyllä markkinalla, jos on perusteltu syy epäillä, että liikkeeseenlaskija ei edelleenkaan noudata II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta. Säännöksen sanamuoto ”ei edelleenkaan” viittaa säännöksen edelliseen h alakohtaan, jossa säädetään keskeyttämisen kestoksi enintään 10 perättäistä työpäivää. Finanssivalvonnan on siis voitava kieltää eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen tarjoaminen tai kaupankäynnin kohteeksi ottaminen säännellyllä markkinalla, jos lain vastainen menettely jatkuu 10 pankkipäivän jälkeenkin. RahkL 3 luvun 8 §:n 6 momentin ja arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 §:ään ehdotettavien muutosten on katsottava täyttävän myös EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan i alakohdan, koska Finanssivalvonnalla on mahdollisuus uusien keskeytyspäätös 10 pankkipäivän välein. Tätä ilmentää säännöksen sanamuoto ”enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan”. Vastaavanlainen sääntelytapa on omaksuttu myös esiteasetuksen täytäntöönpanon yhteydessä (HE 111/2018 vp). Vaatimuksella siitä, että lykkääminen voi kestää kerrallaan 10 perättäistä pankkipäivää on merkitystä myös viranomaisen valtuuksien tarkkarajaisuuden kannalta. EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen suomenkielisessä käännöksessä käytetään sanaa ”työpäivä” ja ruotsinkielisessä ”arbetsdag”. Ehdotuksessa on kuitenkin omaksuttu yhtenäisyyden vuoksi esiteasetuksen myötä arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 §:ään otettu ilmaus ”pankkipäivä” suomeksi ja ”bankdag” ruotsiksi.

Pykälään lisättäisiin *uusi 7 momentti*, johon siirrettäisiin voimassa olevan 6 momentin viimeinen virke. Kyseessä on pitkälti lakitekninen muutos, joka on tarpeen tehdä 6 momentin muutoksen johdosta. Jatkossakin ennen 6 momentin mukaisen määräyksen antamista Finanssivalvonnan olisi varattava päätöksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Hallituksen esityksessä ei ehdoteta lakia alemman asteista sääntelyä.

9 Voimaantulo

Lait on tarkoitettu tulemaan 21.12.2024, koska EU-asetuksen edellyttämät muutokset on tarve saattaa kansalliseen lakiin 21.12.2024 mennessä ja niiden soveltaminen on aloitettava 21.12.2024. Poikkeuksena edelliseen on arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 5 momentin 6 kohta, joka on tarkoitettu tulevan voimaan 1.1.2030, jolloin kyseisen lainkohdan ja EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 15 a artiklan soveltaminen alkaa. Lakimuutokset on ilmoitettava komissiolle ja ESMA:lle viimeistään 21.12.2024.

10 Toimeenpano ja seuranta

Komission on toimitettava ESMA:a ja taksonomia-asetuksen 20 artiklalla perustettua kestävän rahoituksen foorumia kuultuaan viimeistään 21.12.2028 ja sen jälkeen kolmen vuoden välein Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen soveltamisesta. Kertomuksessa on arvioitava mahdollisuuksien mukaan ainakin alla lueteltuja seikkoja:

- a) eurooppalaisia vihreitä joukkolainoja koskevan standardin käyttöönotto ja sen markkinaosuus sekä unionissa että maailmanlaajuisesti, erityisesti pienissä ja keskisuurissa yrityksissä;
- b) EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen vaikutus kestävään talouteen siirtymiseen puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki) asetettujen unionin ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien investointien vajeeseen sekä yksityisten pääomavirtojen ohjaamiseen kestäviin investointeihin;
- c) ulkopuolisten arvioijien markkinoiden toiminta ja ESMA:n suorittama ulkopuolisten arvioijien markkinoiden valvonta;
- d) EU-asetuksen nojalla annettujen delegoitujen säädösten asianmukaisuus ja vaikutus ulkopuolisiin arvioijiin ja ESMA:n talousarvioon;
- e) ympäristöväitteiden luotettavuus ja mahdolliset väärinkäyttötapaukset vihreiden joukkolainojen markkinoilla;
- f) kestävyYTEEN sidottujen joukkolainojen markkinoiden toiminta, mukaan lukien asiaan liittyvien väitteiden luotettavuus ja laatu;
- g) tarve tunnustaa kolmannen maan kriteerit ympäristön kannalta kestävien taloudellisten toimintojen määrittämiselle luokitusjärjestelmän vaatimuksia vastaaviksi, edellyttäen että käytössä on erityisiä suojatoimia, joilla varmistetaan vastaavat tavoitteet, jotta voidaan sallia eurooppalaisen vihreän joukkolainan varojen käytön kohdentaminen tällaisten kolmannen maan kriteerien mukaisesti;
- h) EU-asetuksen 5 artiklan mahdollistaman joustovaran taksonomia-asetuksen mukaisuudesta käytännön vaikutukset eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen käyttöön, niiden varojen käytön ympäristölaatu ja syyt siihen, miksi kyseisessä artikkelissa säädetty jousto ei estä siirtymistä ympäristön kannalta kestävien toimintojen rahoittamiseen;

i) EU-asetuksen vapaaehtoisia mallipohjia koskevan III osaston täytäntöönpano, mukaan lukien se, miten ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavien joukkolainojen tai kestävyys sidottujen joukkolainojen liikkeeseenlaskijat käyttävät kyseisessä osastossa tarkoitettuja mallipohjia, se, markkinoidaanko tällaisia joukkolainoja Euroopan talousalueella, analyysi kyseisten mallipohjien käyttöönotosta, markkinoiden kehitys ja kyseisten mallipohjien yhdenmukaisuus asiaa koskevan unionin oikeuden, mukaan luettuna kestävyys liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/2088, niin kutsuttu EU:n kestävä rahoituksen tiedonantovelvoiteasetus, kanssa.

Komission on tarvittaessa liitettävä edellä mainittuihin kertomuksiin lainsäädäntöehdotus, jossa käsitellään myös tietoja, joita liikkeeseenlaskijat julkistavat ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavista joukkolainoista ja kestävyys sidotuista joukkolainoista.

Edellä mainittujen kertomusten lisäksi komission on julkaistava 21.12.2026 kertomus tarpeesta säännellä kestävyys sidottuja joukkolainoja ja liittää siihen tarvittaessa lainsäädäntöehdotus. Lisäksi komission on julkaistava viimeistään 31.12.2024 ja sen jälkeen joka kolmas vuosi kertomus, jolla tiedotetaan EuGB-joukkolainojen liikkeeseenlaskijoille taksonomia-asetuksen 19 artiklan 5 kohdan kolmannen alakohdan nojalla suoritetusta tarkastelusta, mukaan lukien, ovatko tekniset arviointikriteerit johdonmukaisia kyseisen asetuksen 10 artiklan 2 kohdassa säädettyjen vaatimusten kanssa, ottaen huomioon EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 8 artiklan säännökset voimassa olevien kriteerien jatkuvuudesta.

Euroopan pankkiviranomaisen, jäljempänä *EBA*, on julkaistava yhteistyössä ESMA:n ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen, jäljempänä *EIOPA*, viimeistään 21.12.2028 kertomus mahdollisuudesta laajentaa nimityksen ”eurooppalainen vihreä joukkolaina” tai ”EuGB-joukkolaina” käyttö koskemaan synteettisiä arvopaperistamisia. Komissio voi EBA:n kertomuksen perusteella antaa kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 21.12.2029. Komissio voi tarvittaessa liittää kertomukseen lainsäädäntöehdotuksen.

Euroopan valvontaviranomaisten, eli EBA:n, ESMA:n ja EIOPA:n, on yhteiskomiteansa välityksellä julkaistava kertomus arvopaperistettujen joukkolainojen markkinoiden kehityksestä viimeistään 21.12.2028 ja tarvittaessa sen jälkeen kolmen vuoden välein. Näissä kertomuksissa on arvioitava muun muassa, onko taksonomia-asetuksen mukaisten omaisuuserien määrä kasvanut riittävästi, jotta voitaisiin tarkastella varojen käytön tiettyyn tarkoitukseen kohdentamista koskevien sääntöjen soveltamista arvopaperistettuihin joukkolainoihin, joiden liikkeeseenlaskijoiden tarkoituksena on käyttää nimitystä ”eurooppalainen vihreä joukkolaina” tai ”EuGB-joukkolaina”. Komission on toimitettava Euroopan valvontaviranomaisten kertomuksen pohjalta kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Komissio voi tarvittaessa liittää kertomukseen lainsäädäntöehdotuksen.

11 Suhde muihin esityksiin

11.1 Esityksen riippuvuus muista esityksistä

Eduskunnassa on samaan aikaan käsitellä hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 67/2024 vp), jossa muutetaan osin samoja FivaL:n pykäläiä. FivaL:n 5 §:n 1 momentin listaan lisätään kummassakin hallituksen lakiesityksessä uusi 42 kohta. Tämä tarkoittaisi sitä, että HE 67/2024 vp:n lisäys olisi uusi 42 kohta ja tämän hallituksen esityksen lisäys uusi 43 kohta. Kummassakin hallituksen esityksessä muutetaan FivaL:n 40 §:n 2 momenttia, mutta nämä momentin sisäiset muutokset eivät ole päällekkäisiä niiden muuttaessa momentin eri kohtia. Lisäksi kumpikin

hallituksen esitys sisältää muutoksia FivaL:n 41 §:n 3 momenttiin. Molemmissa hallituksen esityksissä myös lisätään 43 §:ään uusi 5 momentti. Kyseiset ehdotukset uudeksi 5 momentiksi voidaan yhdistää samaksi momentiksi.

Lisäksi eduskunnassa on samaan aikaan käsitteillä (HE 55/2024 vp), jossa muutetaan FivaL:a. Kuitenkin ainoa samaa pykälää koskeva muutos koskee FivaL:n 5 §:n 1 momentin listaa. HE 55/2024 vp:n lakimuutos koskee listan 27 kohtaa.

11.2 Suhde talousarvioesitykseen

Esityksellä ei ole yhteyttä talousarvioesitykseen.

12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Hallituksen esityksen ehdotukset ovat lakimuutoksia, jotka on tehtävä kansalliseen lakiin Euroopan unionin asetuksen johdosta. EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva asetus edellyttää, että kansallisesti säädetään toimivaltaisen viranomaisen toimivaltuuksista. Näitä toimivaltuuksia ja niihin liittyviä perus- ja ihmisoikeuksia on arvioitava suhteessa perustuslakiin. EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva asetus ei sisällä merkittävää liikkumavaraa. Asetus antaa ainoastaan mahdollisuuden säätää asetuksessa mainittua pidemmälle menevistä valvonta- ja seuraamusvaltuuksista toimivaltaiselle viranomaiselle tai hallinnollisten seuraamusten sijaan tai ohella rikosoikeudellisten seuraamusten määrittämisestä. Esityksessä ei ehdoteta säädettäväksi EU-asetuksessa edellytetyjä valtuuksia pidemmälle menevistä valtuuksista, vaan hallituksen esityksen ehdotukset ovat mahdollisimman yhteneväiset EU-asetuksen kanssa.

Suomen perustuslain (731/1999) 18 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla ja elinkeinolla. Rahoitusmarkkinalainsäädäntö ja siihen liittyvät Finanssivalvonnan valvontavaltuudet merkitsevät rajoituksia elinkeinovapauteen. FivaL on useaan otteeseen ollut perustuslakivaliokunnan arvioitavana. Hallituksen esityksen 1.–3. lakiehdotuksiin sisältyvät Finanssivalvonnan annettavat toimi- ja seuraamusvaltuudet eivät ole sisällöltään tai luonteeltaan merkittävästi uudentyypisiä.

Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen tulkinnan mukaan Finanssivalvonnan seuraamusmaksut eivät ole perustuslain 81 §:n mielessä sen paremmin veroja kuin maksujakaan, vaan lainvastaisesta teosta määrättäviä sanktioluonteisia hallinnollisia seuraamuksia. Valiokunta on asiallisesti rinnastanut rangaistusluonteisen taloudellisen seuraamuksen rikosoikeudelliseen seuraamukseen (PeVL 14/2013 vp, PeVL 17/2012 vp, PeVL 9/2012 vp, s. 2, PeVL 55/2005 vp, s. 2 ja PeVL 32/2005 vp, s. 2). Hallinnollisen seuraamuksen yleisistä perusteista on säädettävä perustuslain 2 §:n 3 momentin edellyttämällä tavalla lailla, koska sen määrittäminen sisältyy julkisen vallan käyttöä. Valiokunta on myös katsonut, että kyse on merkittävästä julkisen vallan käytöstä.

Laissa on täsmällisesti ja selkeästi säädettävä maksuvelvollisuuden ja maksun suuruuden perusteista sekä maksuvelvollisen oikeusturvasta samoin kuin lain täytäntöönpanon perusteista (PeVL 14/2013 vp, PeVL 17/2012 vp, PeVL 9/2012 vp, s. 2, PeVL 57/2010 vp, s. 2, PeVL 55/2005 vp, s. 2 ja PeVL 32/2005 vp, s. 2–3). Vaikka perustuslain 8 §:n rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen täsmällisyysvaatimus ei sellaisenaan kohdistu hallinnollisten seuraamusten sääntelyyn, ei tarkkuuden yleistä vaatimusta kuitenkaan voida tällaisen sääntelyn yhteydessä sivuuttaa (PeVL 14/2013 vp, PeVL 17/2012 vp, PeVL 9/2012 vp, s. 2, PeVL 57/2010 vp, s. 2 ja PeVL 74/2002 vp, s. 5). Lisäksi säännösten on täytettävä sanktioiden oikeasuhtaisuuteen

liittyvät vaatimukset (PeVL 28/2014 vp, PeVL 15/2014 vp). Hallinnollisten sanktioiden osalta on vielä huomattava, etteivät ne saa menettelynsä puolesta muodostua perustuslain 21 §:ssä tarkoitetun syyttömyysolettaman vastaisiksi, eivätkä ne voi myöskään perustua puhtaasti käännettyyn todistustaakkaan taikka ankaraan objektiiviseen vastuuseen (ks. myös PeVL 32/2005 vp, s. 3 ja PeVL 4/2004 vp, s. 7–8).

Esityksen 1. ja 2. lakiehdotuksiin sisältyvät säännökset hallinnollisista seuraamuksista vastaavat luonteeltaan voimassa olevaan lainsäädäntöön jo sisältyviä säännöksiä, jotka on säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 17/2012 vp, PeVL 15/2016 vp ja PeVL 43/2013 vp). FivaL:n ja arvopaperimarkkinalain seuraamusmaksua koskevissa säännöksissä luetellaan ne säännökset, joiden laiminlyönnin tai rikkomisen seurauksena kyseinen seuraamus voidaan määrätä. Näitä säännöksiä täydennettäisiin siten, että seuraamus voitaisiin jatkossa määrätä EU:n vihreitä joukkolainoja koskevien säännösten laiminlyönnin tai rikkomisen johdosta. Lisäksi säädettäisiin EU-asetuksen mukaisesti seuraamusmaksun koosta, määrittämisestä ja siinä huomioitavista seikoista. Kyseiset muutokset olisivat johdonmukaisia aikaisemman Finanssivalvonnan hallinnollisia seuraamuksia koskevan sääntelyn kanssa. Muuten seuraamusmaksun määrittämisen muita edellytyksiä ja määrittämistä koskevaa menettelyä ei ehdoteta muutettavan.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan h ja i alakohtaan sisältyy jäsenvaltioille velvollisuus säätää toimivaltaiselle viranomaiselle valtuudet:

- *keskeyttää* eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoaminen tai niiden ottaminen kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla kerrallaan enintään kymmeneksi peräkkäiseksi työpäiväksi, jos on perusteltu syy epäillä, että liikkeeseenlaskija ei ole noudattanut II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta (h alakohta), sekä
- *kieltää* eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen tarjoaminen tai niiden ottaminen kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla, jos on perusteltu syy epäillä, että liikkeeseenlaskija ei edelleenkään noudata II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta (i alakohta).

Kyseisten alakohtien mukaiset säännökset ehdotetaan pantavan kansallisesti täytäntöön arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 §:n 1 momentissa ja RahkL:n 3 luvun 8 §:n 6 momentissa siten, että Finanssivalvonta voi lykätä eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoamista tai kaupankäynnin kohteeksi ottamista säännellyllä markkinalla enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Säännökset kattavat myös 45 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisen toimivaltaisen viranomaisen valtuuden kieltää eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoaminen tai kaupankäynnin kohteeksi ottaminen säännellylle markkinalle, jos säännöksen mukaisten velvoitteiden vastainen menettely jatkuu 10 työpäivän jälkeen. Arvopaperimarkkinalain ja RahkL:n säännösten mukaan Finanssivalvonta voisi lykätä eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoamista tai kaupankäynnin kohteeksi ottamista säännellyllä markkinalla aina 10 perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Tämä tarkoittaa sitä, että lykkäämismääräys voidaan uusida aina 10 pankkipäivän välein, mikäli velvoitteiden vastainen toiminta jatkuu. EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan h alakohdan mukaiselle kieltovaltuudelle ei aseteta minkäänlaista ajallista rajoitetta. Ajallisen keston osalta rajoittamatonta lykkäämismääräystä voidaan pitää perusoikeusjärjestelmän kannalta ongelmallisena. Siksi ajallisen keston osalta tarkkarajaisesti määritelty kansallinen säännös siitä, että Finanssivalvonnan päätös voidaan antaa aina enintään 10 perättäiseksi pankkipäiväksi kerrallaan, on tarpeen. Se turvaa säännöksen soveltamisen ennakoitavuutta ja päätöksen kohteena olevien oikeusturvaa. EU:n vihreitä joukkolainoja

koskevassa asetuksessa käytetään sanaa ”työpäivä”. Hallituksen esityksen 2. ja 3. lakiehdotuksissa on kuitenkin omaksuttu yhtenäisyyden vuoksi esiteasetuksen myötä arvopaperimarkkinalain 17 lukuun otettu ilmaus ”pankkipäivä”.

Vastaavanlainen tulkinta tulee ratkaistavaksi EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 45 artiklan 1 kohdan j ja k alakohdan osalta, jotka koskevat eurooppalaisen vihreän joukkolainan mainonnan keskeyttämistä tai kieltämistä. Kohdan j alakohdan mukaisesti kansallisella toimivaltaisella viranomaisella on oltava toimivaltuuden keskeyttää mainontaa enintään 10 perättäiseksi työpäiväksi ja kohdan k alakohdan mukaisesti kieltää mainontaa. Kyseisen EU-asetuksen säännösten velvoitteet ehdotetaan säädettävän arvopaperimarkkinalain 17 luvun 1 b §:ssä. Myös kyseisten EU-säännösten osalta tehtäisiin vastaavanlainen edellä mainittu sääntelyratkaisu kuin 45 artiklan 1 kohdan h ja i alakohdan osalta.

Edellä esitetyin perustein ehdotettua sääntelyä voidaan pitää perustuslain mukaisena.

Edellä sanotun perusteella arvioidaan, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Koska EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa on säännöksiä, joita ehdotetaan täydennettäväksi lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 1 momentin 41 kohta sekä 40 §:n 2 momentin 10 kohta, 41 §:n 3 momentti sekä 41 a §:n 16, 20 ja 21 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 1 momentin 41 kohta, 41 a §:n 16, 20 ja 21 momentti sekä 41 §:n 3 momentti laissa 403/2024 ja 40 §:n 2 momentin 10 kohta laissa 214/2022, sekä

lisätään 5 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1229/2018, 215/2019, 296/2019, 517/2019, 574/2019, 963/2019, 316/2020, 524/2021, 599/2021, 205/2022, 184/2023, 192/2023 ja 403/2024, uusi 42 kohta, 41 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 241/2018, 524/2021, 954/2021, 205/2022, 214/2022, 192/2023 ja 403/2024, uusi 11 momentti, jolloin nykyinen 11–15 momentti, muutettu 16 ja nykyinen 17–19 momentti, muutettu 20 ja 21 momentti sekä nykyinen 22 momentti siirtyvät 12–23 momentiksi, 43 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 176/2016, 1071/2017 ja 524/2021, uusi 5 momentti sekä lakiin uusi 50 y § seuraavasti:

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

41) sitä, joka on velvollinen EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 41 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 83 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen omistussuhteiden hankinnasta ja luovutuksesta;

42) Eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavia joukkolainoja ja kestävyysvaikutusta sidottuja joukkolainoja koskevasta valinnaisesta tietojen julkistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/2631, jäljempänä *EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva aset*, 3 artiklassa tarkoitetun eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskija ja 16 artiklassa tarkoitettu eurooppalaisen vihreän joukkolainan alullepanija sekä 21 artiklassa tarkoitettuja mallipohjia käyttävää liikkeeseenlaskijaa näiden mallipohjien osalta.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

10) tiedonantovelvoiteasetuksen 4 artiklan 1–5 kohdan säännöksiä haitallisten kestävyysvaikutusten avoimuudesta internetsivuilla yhteisön tasolla, 6 artiklan säännöksiä kestävyysriskien huomioon ottamisen avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa

tiedoissa, 7 artiklan säännöksiä haitallisten kestävyysvaikutusten avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa rahoitustuotteiden tasolla, 8 artiklan 1 tai 2 kohdan säännöksiä ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyvien ominaisuuksien edistämisen avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa, 9 artiklan 1–4 kohdan säännöksiä kestävien sijoitusten avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa, 10 artiklan 1 kohdan säännöksiä ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyvien ominaisuuksien sekä kestävien sijoitusten edistämisen avoimuudesta internetsivuilla, 11 artiklan 1 tai 2 kohdan säännöksiä ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyvien ominaisuuksien ja kestävien sijoitusten edistämisen avoimuudesta määräaikaikatsauksissa tai 13 artiklan 1 kohdan säännöksiä markkinointiviestinnästä;

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, jos kyse on vertailuarvoasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon myös menettelyn vaikutus reaalityönteeseen. Jos kyse on arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1129, jäljempänä *esiteasetus*, rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä mainitun asetuksen 39 artiklassa säädetään. Jos kyse on EU:n joukkorahoitusasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä mainitun asetuksen 40 artiklassa säädetään. Jos kyse on EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä mainitun asetuksen 112 artiklassa säädetään. Jos kyse on arvopaperistamisasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä mainitun asetuksen 33 artiklassa säädetään. Jos kyse on EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä mainitun asetuksen 50 artiklassa säädetään.

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 5 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 0,5 prosenttia oikeushenkilön edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 500 000 euroa ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 50 000 euroa.

Jos 16 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee vertailuarvoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

Sen estämättä, mitä 13–20 momentissa säädetään, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyödyn suuruus on määriteltävissä.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä myös 1–11 ja 13–20 momentissa tarkoitettujen säädösten nojalla annettujen säännösten rikkomisesta.

43 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Jos julkinen varoitus, rikemaksu tai seuraamusmaksu määrätään esiteasetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 42 artiklassa säädetään. Jos julkinen varoitus tai seuraamusmaksu määrätään joukkorahoitusasetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 42 artiklassa säädetään. Jos julkinen varoitus tai seuraamusmaksu määrätään kryptovaramarkkina-asetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 114 artiklassa säädetään. Jos seuraamusmaksu määrätään arvopaperistamisasetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 37 artiklassa säädetään. Jos julkinen varoitus tai seuraamusmaksu määrätään EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 52 artiklassa säädetään.

50 y §

Toiminta EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen toimivaltaisena viranomaisena

Finanssivalvonta toimii EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 44 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

arvopaperimarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan arvopaperimarkkinalain (746/2012) 1 luvun 5 §:n 1 momentin 8 kohta, 15 luvun 2 §:n 3–5 momentti, 17 luvun 1, 1 b ja 3 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 5 §:n 1 momentin 8 kohta ja 15 luvun 2 §:n 5 momentti laissa 511/2019 sekä 15 luvun 2 §:n 3 ja 4 momentti sekä 17 luvun 1, 1 b ja 3 § laissa 1228/2018, sekä

lisätään 1 luvun 5 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 519/2016, 1228/2018 ja 511/2019, uusi 9 kohta, 15 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1278/2015, 1228/2018,

511/2019 ja 163/2024, uusi 5 momentti, jolloin muutettu 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, 17 lukuun uusi 1 d § sekä 17 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1228/2018, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

5 §

Euroopan unionin lainsäädäntö

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *osakkeenomistajien oikeudet -direktiivillä* osakkeenomistajien eräiden oikeuksien käyttämisestä julkisesti noteeratuissa yhtiöissä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2007/36/EY;

9) *EU:n vihreitä joukkolainoja koskevalla asetuksella* eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavia joukkolainoja ja kestävytyteen sidottuja joukkolainoja koskevasta valinnaisesta tietojen julkistamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2023/2631.

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien markkinoiden väärinkäyttöasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 14 ja 15 artiklan säännös sisäpiirikauppoja ja sisäpiirintiedon laitonta ilmaisemista sekä markkinoiden manipulointia koskevasta kiellosta;

2) 16 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 17 artiklan 1 ja 2, 4–6 ja 8 kohdan säännös markkinoiden väärinkäytön estämisestä ja havaitsemisesta sekä sisäpiirintiedon julkistamisesta;

3) 18 artiklan 1–6 kohdan, 19 artiklan 1, 2, 3, 5–7 ja 11 kohdan sekä 20 artiklan 1 kohdan säännös sisäpiirilueteloista, johtohenkilöiden liiketoimista sekä sijoitusosuutuksista ja tilastoista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1–3 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien esiteasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 3 ja 5 artiklan säännös esitteen julkaisemisvelvollisuudesta ja siitä vapauttamisesta sekä arvopapereiden edelleenmyynnistä;

2) 6 artiklan, 7 artiklan 1–11 kohdan, 8–10 artiklan ja 11 artiklan 1 ja 3 kohdan säännös esitteen laatimisesta sekä siihen liittyvästä vastuusta;

3) 14 artiklan 1 ja 2 kohdan, 15 artiklan 1 kohdan, 16 artiklan 1–3 kohdan, 17 ja 18 artiklan sekä 19 artiklan 1–3 kohdan säännös esitteen sisällöstä ja muodosta sekä tietojen julkistamatta jättämisestä;

4) 20 artiklan 1 kohdan, 21 artiklan 1–4 kohdan ja 7–11 kohdan, 22 artiklan 2–5 kohdan, 23 artiklan 1, 2, 3 ja 5 kohdan sekä 27 artiklan säännös esitteen hyväksymistä ja julkaisemista koskevista järjestelyistä, mainonnasta, esitteen täydennyksistä sekä käytettävästä kielestä.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1–4 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 10 artiklan säännös eurooppalaista vihreää joukkolainaa koskevasta tietokoosteesta ja liikkeeseenlaskua edeltävästä arvioinnista;

2) 11 artiklan säännös kohdentamisraportista ja liikkeeseenlaskun jälkeisestä kohdentamisraporttien arvioinnista;

3) 12 artiklan säännös eurooppalaista vihreää joukkolainaa koskevasta vaikutusraportista;

4) 14 artiklan säännös eurooppalaisia vihreitä joukkolainoja koskevasta esitteestä;

5) 15 artiklan säännös julkaisemisesta liikkeeseenlaskijan verkkosivustolla ja ilmoittamisesta arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja toimivaltaiselle viranomaiselle;

6) 15 a artiklan säännös tietojen saatavuudesta eurooppalaisessa keskitetyssä yhteyspisteessä;

7) 18 artiklan säännös tiettyjen arvopaperistettujen vastuiden poissulkemisesta;

8) 19 artiklan säännös tietojen julkistamista koskevista lisävaatimuksista arvopaperistamisen tapauksessa;

9) 21 artiklan säännös tiedoista, jotka ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavien joukkolainojen ja kestävyys sidottujen joukkolainojen liikkeenlaskijoiden on julkistettava määräajoin liikkeeseenlaskun jälkeen.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat lisäksi tämän pykälän 1–3 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä esiteasetuksen, avoimuusdirektiivin, markkinoiden väärinkäyttöasetuksen, osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin ja EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

17 luku

Valvontavaltuudet

1 §

Arvopaperin yleisölle tarjoamisen lykkääminen

Finanssivalvonta voi määrätä, että arvopaperin yleisölle tarjoamista lykätään enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Lykkäys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että arvopaperin tarjoaja tai se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii tarjouksesta, toimii tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten taikka esiteasetuksen tai sen nojalla annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten vastaisesti. Sama koskee liikkeeseenlaskijan EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoamista, jos liikkeeseenlaskija on toiminut EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaisen velvoitteen vastaisesti. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on varattava määräyksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

1 b §

Arvopapereita koskevan markkinoinnin kieltäminen

Finanssivalvonta voi kieltää, lykätä tai lopettaa arvopaperin liikkeeseenlaskijan, tarjoajan, kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamista hakevan henkilön tai asianomaisen rahoituksen välittäjän arvopapereita koskevan markkinoinnin enintään kymmenen peräkkäisen pankkipäivän ajaksi kerrallaan, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että esiteasetuksen mukaisen esitteen sisältämistä tiedoista vastuussa olevat henkilöt ovat toimineet esiteasetuksen tai sen nojalla annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten vastaisesti. Sama koskee liikkeeseenlaskijan tai rahoituksen välittäjän EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen markkinointia, jos liikkeeseenlaskija tai rahoituksen välittäjä on toiminut EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaisen velvoitteen vastaisesti.

1 d §

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaan asetukseen liittyvät julkaisua koskevat toimivaltuudet

Finanssivalvonta voi vaatia EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettua eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskijaa julkaisemaan mainitun asetuksen 10 artiklassa tarkoitettua tietokoosteen tai sisällyttämään tietokoosteeseen mainitun asetuksen liitteessä I tarkoitettuja tiedot, julkaisemaan mainitun asetuksen 10–12 artiklassa tarkoitettuja arvioita ja arviointeja, mainitun asetuksen 11 artiklassa tarkoitettuja vuotuisia kohdentamisraportteja tai sisällyttämään vuotuisiin kohdentamisraportteihin mainitun asetuksen liitteessä II tarkoitettuja tiedot, julkaisemaan mainitun asetuksen 12 artiklassa tarkoitettua vaikutusraportin tai sisällyttämään vaikutusraporttiin mainitun asetuksen liitteessä III tarkoitettuja tiedot sekä ilmoittamaan julkaisemisesta Finanssivalvonnalle mainitun asetuksen 15 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Finanssivalvonta voi vaatia liikkeeseenlaskijaa, joka käyttää EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 21 artiklassa tarkoitettuja yhteisiä mallipohjia, sisällyttämään mallipohjissa tarkoitettuja seikat liikkeeseenlaskun jälkeen määräajoin julkistettaviin tietoihin.

Finanssivalvonta voi julkistaa sen tosiseikan, että eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskija ei noudata EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta, ja vaatia kyseistä liikkeeseenlaskijaa julkaisemaan kyseisen tiedon verkkosivustollaan. Finanssivalvonta voi julkistaa kolmen kuukauden kuluttua edellä tarkoitettua toimivaltuuden käytön jälkeen sen, että kyseinen eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskija ei enää noudata mainitun asetuksen 3 artiklaa nimityksen *eurooppalainen vihreä joukkolaina* tai *EuGB-joukkolaina* käytön osalta, ja vaatia liikkeeseenlaskijaa julkistamaan tämän tiedon verkkosivustollaan.

2 §

Kielto- oikaisu- ja keskeytyspäätös

Finanssivalvonta voi kieltää liikkeeseenlaskijalta EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskun enintään yhden vuoden ajaksi, jos liikkeeseenlaskija on toistuvasti ja vakavasti rikkonut mainitun asetuksen II osaston 2 lukua tai 18 tai 19 artiklaa, sekä kieltää luonnolliselta henkilöltä tai oikeushenkilöltä, joka on vastuussa mainitun asetuksen II osaston 2 lukua tai 18, 19 tai 21 artiklaa tarkoitettujen säännösten laiminlyönnistä tai rikkomisesta, mainitussa asetuksessa

tarkoitettujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskun enintään yhden vuoden ajaksi.

3 §

Uhkasakko

Finanssivalvonta voi tehostaa 1, 1 b, 1 d ja 2 §:ssä tarkoitetun kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakon määrää maksettavaksi Finanssivalvonta. Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 15 luvun 2 §:n 5 momentin 6 kohta tulee voimaan kuitenkin vasta 1 päivänä tammikuuta 2030.

3.

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 3 luvun 8 §:n 6 momentti, ja
lisätään 3 luvun 8 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1232/2018, uusi 7 momentti seuraavasti:

3 luku

Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

8 §

Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle

Finanssivalvonta voi määrätä, että rahoitusvälineen ottamista kaupankäynnin kohteeksi säännellylle markkinalle lykätään enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Lykkäys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että:

1) rahoitusvälinettä kaupankäynnin kohteeksi hakeva taikka se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii kaupankäynnin kohteeksi hakemisesta, toimii tämän lain, arvopaperimarkkinalain tai niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti; tai

2) eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavia joukkolainoja ja kestävyYTEEN sidottuja joukkolainoja koskevasta valinnaisesta tietojen julkistamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2023/2631

tarkoitettu eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskija ei ole noudattanut mainitun asetuksen II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta.

Ennen 6 momentin mukaisen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on varattava päätöksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 22.8.2024

Pääministeri

Petteri Orpo

Elinkeinoministeri Wille Rydman

1.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 5 §:n 1 momentin 41 kohta sekä 40 §:n 2 momentin 10 kohta, 41 §:n 3 momentti sekä 41 a §:n 16, 20 ja 21 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 1 momentin 41 kohta, 41 a §:n 16, 20 ja 21 momentti sekä 41 §:n 3 momentti laissa 403/2024 ja 40 §:n 2 momentin 10 kohta laissa 214/2022, sekä

lisätään 5 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1229/2018, 215/2019, 296/2019, 517/2019, 574/2019, 963/2019, 316/2020, 524/2021, 599/2021, 205/2022, 184/2023, 192/2023 ja 403/2024, uusi 42 kohta, 41 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 241/2018, 524/2021, 954/2021, 205/2022, 214/2022, 192/2023 ja 403/2024, uusi 11 momentti, jolloin nykyinen 11–15 momentti, muutettu 16 ja nykyinen 17–19 momentti, muutettu 20 ja 21 momentti sekä nykyinen 22 momentti siirtyvät 12–23 momentiksi, 43 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 176/2016, 1071/2017 ja 524/2021, uusi 5 momentti sekä lakiin uusi 50 y § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

41) sitä, joka on velvollinen EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 41 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 83 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen omistussuoksien hankinnasta ja luovutuksesta.

41) sitä, joka on velvollinen EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 41 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 83 artiklan 1 ja 2 kohdan nojalla tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen omistussuoksien hankinnasta ja luovutuksesta;

42) Eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavia joukkolainoja ja kestävyteen sidottuja joukkolainoja koskevasta valinnaisesta tietojen julkistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/2631, jäljempänä **EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva aset**us, 3 artiklassa tarkoitetun eurooppalaisen vihreän

joukkolainan liikkeeseenlaskija ja 16 artiklassa tarkoitettu eurooppalaisen vihreän joukkolainan alullepanija sekä 21 artiklassa tarkoitettuja mallipohjia käyttävää liikkeeseenlaskijaa näiden mallipohjien osalta.

40 §

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

- 10) tiedonantovelvoiteasetuksen:
- a) 4 artiklan 1–5 kohdan säännöksiä haitallisten kestävyysvaikutusten avoimuudesta internetsivuilla yhteisön tasolla;
 - b) 6 artiklan säännöksiä kestävyysriskien huomioon ottamisen avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa;
 - c) 7 artiklan säännöksiä haitallisten kestävyysvaikutusten avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa rahoitustuotteiden tasolla;
 - d) 8 artiklan 1 tai 2 kohdan säännöksiä ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyvien ominaisuuksien edistämisen avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa;
 - e) 9 artiklan 1–4 kohdan säännöksiä kestävien sijoitusten avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa;
 - f) 10 artiklan 1 kohdan säännöksiä ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyvien ominaisuuksien sekä kestävien sijoitusten edistämisen avoimuudesta internetsivuilla;
 - g) 11 artiklan 1 tai 2 kohdan säännöksiä ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyvien ominaisuuksien ja kestävien sijoitusten edistämisen avoimuudesta määräaikaistarkastuksissa;
 - h) 13 artiklan 1 kohdan säännöksiä markkinointiviestinnästä;

- 10) tiedonantovelvoiteasetuksen 4 artiklan 1–5 kohdan säännöksiä haitallisten kestävyysvaikutusten avoimuudesta internetsivuilla yhteisön tasolla, 6 artiklan säännöksiä kestävyysriskien huomioon ottamisen avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa, 7 artiklan säännöksiä haitallisten kestävyysvaikutusten avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa rahoitustuotteiden tasolla, 8 artiklan 1 tai 2 kohdan säännöksiä ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyvien ominaisuuksien edistämisen avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa, 9 artiklan 1–4 kohdan säännöksiä kestävien sijoitusten avoimuudesta ennen sopimuksen tekemistä annettavissa tiedoissa, 10 artiklan 1 kohdan säännöksiä ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyvien ominaisuuksien sekä kestävien sijoitusten edistämisen avoimuudesta internetsivuilla, 11 artiklan 1 tai 2 kohdan säännöksiä ympäristöön tai yhteiskuntaan liittyvien ominaisuuksien ja kestävien sijoitusten edistämisen avoimuudesta määräaikaistarkastuksissa tai 13 artiklan 1 kohdan säännöksiä markkinointiviestinnästä;

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, jos kyse on vertailuarvoasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon myös menettelyn vaikutus reaalityouteen. Jos kyse on arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1129, jäljempänä *esiteasetus*, rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan mitä esiteasetuksen 39 artiklassa säädetään. Jos kyse on EU:n joukkorahoitusasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan mitä EU:n joukkorahoitusasetuksen 40 artiklassa säädetään. Jos kyse on EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan mitä EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen 112 artiklassa säädetään. Jos kyse on arvopaperistamisasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan mitä tämän lain 4 §:n 2 momentin 13 kohdassa tarkoitettussa arvopaperistamisasetuksen 33 artiklassa säädetään.

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, jos kyse on vertailuarvoasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon myös menettelyn vaikutus reaalityouteen. Jos kyse on arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1129, jäljempänä *esiteasetus*, rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä *mainitun* asetuksen 39 artiklassa säädetään. Jos kyse on EU:n joukkorahoitusasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä *mainitun* asetuksen 40 artiklassa säädetään. Jos kyse on EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä *mainitun* asetuksen 112 artiklassa säädetään. Jos kyse on arvopaperistamisasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä *mainitun* asetuksen 33 artiklassa säädetään. Jos kyse on EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan, mitä *mainitun* asetuksen 50 artiklassa säädetään.

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 5

momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 0,5 prosenttia oikeushenkilön edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 500 000 euroa ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 50 000 euroa.

Jos 15 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee vertailuarvoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai mainitun artiklan 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määrittämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

Sen estämättä, mitä 12–19 momentissa säädetään, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyödyn suuruus on määriteltävissä.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä myös 1–10 ja 12–19 momentissa tarkoitettujen säädösten nojalla annettujen säännösten rikkomisesta.

Jos 16 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee vertailuarvoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määrittämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

Sen estämättä, mitä 13–20 momentissa säädetään, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyödyn suuruus on määriteltävissä.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä myös 1–11 ja 13–20 momentissa tarkoitettujen säädösten nojalla annettujen säännösten rikkomisesta.

43 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

43 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

Jos julkinen varoitus, rikemaksu tai seuraamusmaksu määrätään esiteasetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 42 artiklassa säädetään. Jos julkinen varoitus tai seuraamusmaksu määrätään joukkorahoitusasetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 42 artiklassa säädetään. Jos julkinen varoitus tai seuraamusmaksu määrätään kryptovaramarkkina-asetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 114 artiklassa säädetään. Jos seuraamusmaksu määrätään arvopaperistamisasetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 37 artiklassa säädetään. Jos julkinen varoitus tai seuraamusmaksu määrätään EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen rikkomisen johdosta, päätöksen julkistamiseen sovelletaan tämän pykälän sijaan, mitä mainitun asetuksen 52 artiklassa säädetään.

50 y §

Toiminta EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen toimivaltaisena viranomaisena

Finanssivalvonta toimii EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 44 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

2.

Laki

arvopaperimarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan arvopaperimarkkinalain (746/2012) 1 luvun 5 §:n 1 momentin 8 kohta, 15 luvun 2 §:n 3–5 momentti, 17 luvun 1, 1 b ja 3 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 5 §:n 1 momentin 8 kohta ja 15 luvun 2 §:n 5 momentti laissa 511/2019 sekä 15 luvun 2 §:n 3 ja 4 momentti sekä 17 luvun 1, 1 b ja 3 § laissa 1228/2018, sekä

lisätään 1 luvun 5 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 519/2016, 1228/2018 ja 511/2019, uusi 9 kohta, 15 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1278/2015, 1228/2018, 511/2019 ja 163/2024, uusi 5 momentti, jolloin muutettu 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, 17 lukuun uusi 1 d § sekä 17 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1228/2018, uusi 4 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

5 §

5 §

Euroopan Unionin lainsäädäntö

Euroopan unionin lainsäädäntö

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *osakkeenomistajien oikeudet* -
direktiivillä osakkeenomistajien eräiden
oikeuksien käyttämisestä julkisesti
noteeratuissa yhtiöissä annettua Euroopan
parlamentin ja neuvoston direktiiviä
2007/36/EY.

8) *osakkeenomistajien oikeudet* -
direktiivillä osakkeenomistajien eräiden
oikeuksien käyttämisestä julkisesti
noteeratuissa yhtiöissä annettua Euroopan
parlamentin ja neuvoston direktiiviä
2007/36/EY;

9) *EU:n vihreitä joukkolainoja koskevalla
asetuksella* eurooppalaisista vihreistä
joukkolainoista ja ympäristön kannalta
kestävinä markkinoitavia joukkolainoja ja
kestävyyteen sidottuja joukkolainoja
koskevasta valinnaisesta tietojen
julkistamisesta annettua Euroopan
parlamentin ja neuvoston asetusta (EU)
2023/2631.

15 luku

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

2 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1
momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden
laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1
momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden
laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään

seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien markkinoiden väärinkäyttöasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 14 ja 15 artiklan säännös sisäpiirikauppoja ja sisäpiirintiedon laitonta ilmaisemista sekä markkinoiden manipulointia koskevasta kiellosta;

2) 16 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 17 artiklan 1 ja 2, 4–6 ja 8 kohdan säännös markkinoiden väärinkäytön estämisestä ja havaitsemisesta sekä sisäpiirintiedon julkistamisesta;

3) 18 artiklan 1–6 kohdan, 19 artiklan 1–3, 5–7 ja 11 kohdan sekä 20 artiklan 1 kohdan säännös sisäpiiriluetteloista, johtohenkilöiden liiketoimista sekä sijoitusuusituksista ja tilastoista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien esiteasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 3 ja 5 artiklan säännös esitteen julkaisemisvelvollisuudesta ja siitä vapauttamisesta sekä arvopapereiden edelleenmyynnistä;

2) 6 artiklan, 7 artiklan 1–11 kohdan, 8–10 artiklan ja 11 artiklan 1 ja 3 kohdan säännös esitteen laatimisesta sekä siihen liittyvästä vastuusta;

3) 14 artiklan 1 ja 2 kohdan, 15 artiklan 1 kohdan, 16 artiklan 1–3 kohdan, 17 ja 18 artiklan sekä 19 artiklan 1–3 kohdan säännös esitteen sisällöstä ja muodosta sekä tietojen julkistamatta jättämisestä;

4) 20 artiklan 1 kohdan, 21 artiklan 1–4 kohdan ja 7–11 kohdan, 22 artiklan 2–5 kohdan, 23 artiklan 1–3 ja 5 kohdan sekä 27 artiklan säännös esitteen hyväksymistä ja julkaisemista koskevista järjestelyistä, mainonnasta, esitteen täydennyksistä sekä käytettävästä kielestä.

seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien markkinoiden väärinkäyttöasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 14 ja 15 artiklan säännös sisäpiirikauppoja ja sisäpiirintiedon laitonta ilmaisemista sekä markkinoiden manipulointia koskevasta kiellosta;

2) 16 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 17 artiklan 1 ja 2, 4–6 ja 8 kohdan säännös markkinoiden väärinkäytön estämisestä ja havaitsemisesta sekä sisäpiirintiedon julkistamisesta;

3) 18 artiklan 1–6 kohdan, 19 artiklan 1, 2, 3, 5–7 ja 11 kohdan sekä 20 artiklan 1 kohdan säännös sisäpiiriluetteloista, johtohenkilöiden liiketoimista sekä sijoitusuusituksista ja tilastoista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1–3 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien esiteasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 3 ja 5 artiklan säännös esitteen julkaisemisvelvollisuudesta ja siitä vapauttamisesta sekä arvopapereiden edelleenmyynnistä;

2) 6 artiklan, 7 artiklan 1–11 kohdan, 8–10 artiklan ja 11 artiklan 1 ja 3 kohdan säännös esitteen laatimisesta sekä siihen liittyvästä vastuusta;

3) 14 artiklan 1 ja 2 kohdan, 15 artiklan 1 kohdan, 16 artiklan 1–3 kohdan, 17 ja 18 artiklan sekä 19 artiklan 1–3 kohdan säännös esitteen sisällöstä ja muodosta sekä tietojen julkistamatta jättämisestä;

4) 20 artiklan 1 kohdan, 21 artiklan 1–4 kohdan ja 7–11 kohdan, 22 artiklan 2–5 kohdan, 23 artiklan 1, 2, 3 ja 5 kohdan sekä 27 artiklan säännös esitteen hyväksymistä ja julkaisemista koskevista järjestelyistä, mainonnasta, esitteen täydennyksistä sekä käytettävästä kielestä.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1–4 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat lisäksi tämän pykälän 1–3 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä esiteasetuksen, avoimuusdirektiivin, markkinoiden väärinkäyttöasetuksen ja osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 10 artiklan säännös eurooppalaista vihreää joukkolainaa koskevasta tietokoosteesta ja liikkeeseenlaskua edeltävästä arvioinnista;

2) 11 artiklan säännös kohdentamisraportista ja liikkeeseenlaskun jälkeisestä kohdentamisraporttien arvioinnista;

3) 12 artiklan säännös eurooppalaista vihreää joukkolainaa koskevasta vaikutusraportista;

4) 14 artiklan säännös eurooppalaisia vihreitä joukkolainoja koskevasta esitteestä;

5) 15 artiklan säännös julkaisemisesta liikkeeseenlaskijan verkkosivustolla ja ilmoittamisesta arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja toimivaltaiselle viranomaiselle;

6) 15 a artiklan säännös tietojen saatavuudesta eurooppalaisessa keskitetyssä yhteys-pisteessä;

7) 18 artiklan säännös tiettyjen arvopaperistettujen vastuiden poissulkemisesta;

8) 19 artiklan säännös tietojen julkistamista koskevasta lisävaatimuksista arvopaperistamisen tapauksessa;

9) 21 artiklan säännös tiedoista, jotka ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavien joukkolainojen ja kestävyteen sidottujen joukkolainojen liikkeenlaskijoiden on julkistettava määräajoin liikkeeseenlaskun jälkeen.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat lisäksi tämän pykälän 1–3 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä esiteasetuksen, avoimuusdirektiivin, markkinoiden väärinkäyttöasetuksen, osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin ja EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

17 luku

17 luku

Valvontavaltuudet**Valvontavaltuudet**

1 §

1 §

*Arvopaperin yleisölle tarjoamisen
lykkääminen**Arvopaperin yleisölle tarjoamisen
lykkääminen*

Finanssivalvonta voi määrätä, että arvopaperin yleisölle tarjoamista lykätään enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Lykkäys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että arvopaperin tarjoaja tai se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii tarjouksesta, toimii tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten taikka esiteasetuksen tai sen nojalla annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten vastaisesti. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on varattava määräyksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

Finanssivalvonta voi määrätä, että arvopaperin yleisölle tarjoamista lykätään enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Lykkäys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että arvopaperin tarjoaja tai se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii tarjouksesta, toimii tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten taikka esiteasetuksen tai sen nojalla annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten vastaisesti. *Sama koskee liikkeeseenlaskijan EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen yleisölle tarjoamista, jos liikkeeseenlaskija on toiminut EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaisen velvoitteen vastaisesti.* Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on varattava määräyksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

1 b §

1 b §

*Arvopapereita koskevan esitteen
markkinoinnin kieltäminen**Arvopapereita koskevan markkinoinnin
kieltäminen*

Finanssivalvonta voi kieltää, lykätä tai lopettaa arvopaperin liikkeeseenlaskijan, tarjoajan, kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamista hakevan henkilön tai asianomaisen rahoituksen välittäjän arvopapereita koskevan esitteen markkinoinnin enintään kymmenen peräkkäisen pankkipäivän ajaksi, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että esiteasetuksen mukaisen esitteen

Finanssivalvonta voi kieltää, lykätä tai lopettaa arvopaperin liikkeeseenlaskijan, tarjoajan, kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamista hakevan henkilön tai asianomaisen rahoituksen välittäjän arvopapereita koskevan markkinoinnin enintään kymmenen peräkkäisen pankkipäivän ajaksi *kerrallaan*, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että esiteasetuksen mukaisen esitteen

sisältämistä tiedoista vastuussa olevat henkilöt ovat toimineet esiteasetuksen tai sen nojalla annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten vastaisesti.

sisältämistä tiedoista vastuussa olevat henkilöt ovat toimineet esiteasetuksen tai sen nojalla annettujen Euroopan komission asetusten tai päätösten vastaisesti. *Sama koskee liikkeeseenlaskijan tai rahoituksen välittäjän EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen markkinointia, jos liikkeeseenlaskija tai rahoituksen välittäjä ovat toimineet EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaisen velvoitteen vastaisesti.*

1 d §

EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaan asetukseen liittyvät julkaisua koskevat toimivaltuudet

Finanssivalvonta voi vaatia EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettua eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskijaa julkaisemaan mainitun asetuksen 10 artiklassa tarkoitetun tietokoosteen tai sisällyttämään tietokoosteeseen mainitun asetuksen liitteessä I tarkoitetut tiedot, julkaisemaan mainitun asetuksen 10–12 artiklassa tarkoitettuja arvioita ja arviointeja, mainitun asetuksen 11 artiklassa tarkoitettuja vuotuisia kohdentamisraportteja tai sisällyttämään vuotuisiin kohdentamisraportteihin mainitun asetuksen liitteessä II tarkoitetut tiedot, julkaisemaan mainitun asetuksen 12 artiklassa tarkoitetun vaikutusraportin tai sisällyttämään vaikutusraporttiin mainitun asetuksen liitteessä III tarkoitetut tiedot sekä ilmoittamaan julkaisemisesta Finanssivalvonnalle mainitun asetuksen 15 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Finanssivalvonta voi vaatia liikkeeseenlaskijaa, joka käyttää EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen 21 artiklassa tarkoitettuja yhteisiä mallipohjia, sisällyttämään mallipohjissa tarkoitetut seikat liikkeeseenlaskun jälkeen määräajoin julkistettaviin tietoihin.

Finanssivalvonta voi julkistaa sen tosiseikan, että eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskija ei noudata EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta, ja vaatia kyseistä liikkeeseenlaskijaa julkaisemaan kyseisen tiedon verkkosivustollaan. Finanssivalvonta voi julkistaa kolmen kuukauden kuluttua edellä tarkoitetun toimivaltuuden käytön jälkeen sen, että kyseinen eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskija ei enää noudata mainitun asetuksen 3 artiklaa nimityksen **eurooppalainen vihreä joukkolaina** tai **EuGB-joukkolaina** käytön osalta, ja vaatia liikkeeseenlaskijaa julkistamaan tämän tiedon verkkosivustollaan.

2 §

Kielto- oikaisu- ja keskeytyspäätös

2 §

Kielto- oikaisu- ja keskeytyspäätös

Finanssivalvonta voi kieltää liikkeeseenlaskijalta EU:n vihreitä joukkolainoja koskevassa asetuksessa tarkoitettujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskun enintään yhden vuoden ajaksi, jos liikkeeseenlaskija on toistuvasti ja vakavasti rikkonut mainitun asetuksen II osaston 2 lukua tai 18 tai 19 artiklaa, sekä kieltää luonnolliselta henkilöltä tai oikeushenkilöltä, joka on vastuussa mainitun asetuksen II osaston 2 lukua tai 18, 19 tai 21 artiklaa tarkoitettujen säännösten laiminlyönnistä tai rikkomisesta, mainitussa asetuksessa tarkoitettujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskun enintään yhden vuoden ajaksi.

3 §

Uhkasakko

Finanssivalvonta voi tehostaa 1, 1 b ja 2 §:ssä tarkoitetun kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakon määrää maksettavaksi Finanssivalvonta.

3 §

Uhkasakko

Finanssivalvonta voi tehostaa 1, 1 b, 1 d ja 2 §:ssä tarkoitetun kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakon määrää maksettavaksi Finanssivalvonta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Tämän lain 15 luvun 2 §:n 5 momentin 6 kohta tulee voimaan kuitenkin vasta 1 päivänä tammikuuta 2030.

3.

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 3 luvun 8 §:n 6 momentti, ja
lisätään 3 luvun 8 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1232/2018, uusi 7 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 luku

3 luku

**Säännellyn markkinan toiminnan
järjestämistä koskevat vaatimukset**

**Säännellyn markkinan toiminnan
järjestäminen**

8 §

8 §

*Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin
kohteeksi säännellylle markkinalle*

*Rahoitusvälineen ottaminen kaupankäynnin
kohteeksi säännellylle markkinalle*

Finanssivalvonta voi määrätä, että
rahoitusvälineen ottamista kaupankäynnin
kohteeksi säännellylle markkinalle lykätään

Finanssivalvonta voi määrätä, että
rahoitusvälineen ottamista kaupankäynnin
kohteeksi säännellylle markkinalle lykätään

enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Lykkäys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että rahoitusvälinettä kaupankäynnin kohteeksi hakeva taikka se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii kaupankäynnin kohteeksi hakemisesta, toimii tämän lain, arvopaperimarkkinalain tai niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on varattava päätöksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

enintään kymmenellä perättäisellä pankkipäivällä kerrallaan. Lykkäys voidaan määrätä, jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että:

1) rahoitusvälinettä kaupankäynnin kohteeksi hakeva taikka se, joka toimeksiannon nojalla huolehtii kaupankäynnin kohteeksi hakemisesta, toimii tämän lain, arvopaperimarkkinalain tai niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti; tai

2) eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista ja ympäristön kannalta kestävinä markkinoitavia joukkolainoja ja kestävyYTEEN sidottuja joukkolainoja koskevasta valinnaisesta tietojen julkistamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2023/2631 tarkoitettu eurooppalaisen vihreän joukkolainan liikkeeseenlaskija ei ole noudattanut mainitun asetuksen II osaston 2 luvun tai 18 tai 19 artiklan mukaista velvoitetta.

Ennen 6 momentin mukaisen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on varattava päätöksen kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi, jollei asian kiireellisyydestä tai muusta erityisestä syystä muuta johdu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
